Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 126 (6730). 25 июнь, 1976 йил. ЖУМА. Баҳоси 2 тийин.

САНОАТИМИЗ РАПОРТИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий Статистика Бошқармасининг хабар беришича, Ўзбекистон саноат корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, маҳсулотни реализация қилиш ярим йиллик планини муддатидан илгари, 1976 йил 24 июнда бажардилар.

Январь-июнь ойлари топшириғидан ташқари кўп миқдорда кўмир қазиб олинади, машинасозликнинг ҳар хил маҳсулотлари ишлаб чиқарилади, пахта толаси, трикотаж буюмлар, гўшт, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлар ва бошқа маҳсулотлар чиқарилади.

(ЎзТАГ).

ШУ КУННИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

Республикамиз қишлоқ меҳнатчилари энг масъулиятли дамларни бошдан кечирмоқдалар. Ҳамма жойда ғўзалар қийғос ҳосил нишоналарини тўпламоқда. Бундай кезда ўсимликнинг сув, озуқа ва парваришга бўлган талаби ҳар қачонгидан ортади. Ҳароратнинг кўтарилиши эса пахтакорларимизнинг парваришни кучайтиришга бўлган масъулиятини янада оширади.

Съездлар йилида она-Ватанга 5 миллион 300 минг тонна пахта етказиб бериш, шундан 3 миллион тоннасини машиналарда териш учун дастлабки замин яратилди. Гектарлар тўла, кўчатлар сони бут бўлди. Илғор хўжаликлар парваришни авж олдириб, ғўзаларни тез ўсиб, ривожланиши, ҳосил нишоналарини кўпайтиришни таъминламоқда. Избоскан районидаги «Партия XX съезди», Пастдарғом районидаги Карл Маркс номли, Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхозлар, Жиззах областининг пешқадам совхозларида ғўзалар ёппасига гуллаб, кўсаклаяпти.

Гектаридан 60 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш, етиштирилган ялпи ҳосилни қўл кучи ишлатмай «зангори кема»лар воситасида териб олиш ташаббуси билан майдонга чиққан, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг илҳомбахш мактубини олиш бахтига муяссар бўлган Мирзачўл районидаги Абай номли совхознинг Расул Ҳайдаров бошлиқ комплекс механизациялашган бригадасида ҳам ғўзалар кўсаклай бошлади.

Лекин республикамиз бўйича ғўзаларнинг авжи, ўсиш, ривожланиши ҳозирги талаблар даражасида эмас. Кўпчилик колхоз ва совхозларнинг далаларида бегона ўтлар ҳали тўла тугатилгани йўқ, суғориш, озиқлантириш юзасидан белгиланган графиклар вақтида бажарилмаяпти, қайта чигит экилган, қатқалоқ пайдо бўлган, табиий офатга учраган майдонлардаги ниҳолларни табақалаб парваришлаш кучайтирилмаяпти. Август ойининг бошигача ҳар туп ғўзада 8—10 та бўлиқ кўсаклар бунёдга келтириш юзасидан белгиланган тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмаяпти.

Андижон область хўжаликларида ғўзаларни биринчи суғориш энг яхши агротехника муддатларида сифатли ўтказилди. Натижада ниҳоллар дуркун ўсиб, кўп ҳосил нишоналари тўплаяпти. Миришкор пахтакорлар етилган ерларда сифатли культивация ўтказиб, намни тўла сақлаб қоляпти. Қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва бегона ўтларга қарши таъсирчан чоралар кўряпти. Бу борада сифат комиссиялари айниқса катта ишлар олиб бормоқда.

Лекин ҳамма имкониятлар бўла туриб, Бухоро областида эндигина 50 процент майдондаги ғўзалар биринчи сувдан чиқарилди, холос. Областнинг хўжаликлари ўтган йили сув танқислиги азиятини ҳаммадан кўра кўпроқ чеккан эдилар. Афсуски, аччиқ сабоқдан тегишли хулоса чиқариб олинмаяпти. Сувдан кеча-кундуз оқилона фойдаланиш, исрофгарчиликка йўл қўймаслик чоралари кўрилмаяпти. Сувчилар сони кўпайтирилмаяпти, уларнинг унумли ишлашлари учун етарли шароит яратиб берилмаяпти. Бундай ачинарли аҳвол Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Сурхондарё, Фарғона, Наманган ва бошқа областларнинг хўжаликларида ҳам юз беряпти.

Шу куннинг муҳим вазифаси бутун куч, техника воситаларини ғўза парваришини кучайтиришга сафарбар этишдан иборат, ички резервлар ҳам шу мақсад йўлига сафарбар этилмоғи керак. Июнь ойининг қолган кунлари ва июль ойининг ҳар кунидан оқилона фойдаланиб, август ойининг бошига қадар ҳар туп ғўзада 8—10 та бўлиқ кўсак бўлишини таъминлаш ҳаммамиз ва ҳар биримизнинг шарафли бурчимиздир.

Лекин кўп жойларда шунга яраша иш қилинмаяпти. Фурсат ўтиб боришига қарамай ғўза парваришида сусткашликка йўл қўйиляпти. Айрим хўжаликларнинг раҳбарлари ғўзаларнинг кўкига маҳлиё бўлиб, хотиржамлик, бепарволикка бериляпти, шу кунларда чуқур культивация ўтказиш йўли билан ўсимликнинг тез, соғлом ўсишига қулай шароит яратиш ҳақида қайғурмаяпти. Ҳамма пайкаллар синчиклаб кўздан кечириб чиқилиши, бегона ўтлар бутунлай тугатилиши, унинг такрор ўсиб чиқишига йўл қўймаслик чоралари кўрилиши керак.

Ғўзаларни минерал ва органик ўғитлар билан озиқлантириш тез кунларда меъёрига етказилиши лозим, бу ишда ўзибўларчилик, кечикиш, фурсатдан ютқазиш ёмон оқибатга олиб келади. Фурсат ўтгач, ўғитлардан фойда ўрнига зарар кўрилади. Ҳозир азот, калий ва бошқа ўғитларнинг йиллик нормаси тўла ерга солиниши керак. Ўғитлашда тупроқ картограммасига амал қилиш талаб этилади.

Ўтган йили республикамиз бўйича ҳар гектар ерда ўртача 70—80 минг туп ғўза ўстирилган эди. Бу йил кўчатлар сони 120—130 минг тупга етказилди. Афсуски, айрим хўжаликларнинг раҳбарлари масаланинг ана шу нозик томонини пайқаб ололмаяпти, эскича иш тутяпти. Туп сони кўпайтирилгач, қатор ораларига солинаётган ўғитлар миқдори ҳам оширилиши, эгатларга таралаётган сув кўпайтирилиши зарур. Бирор туп ғўза очиқиб ёки чанқаб қолмасин.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Расул Ҳайдаровга йўллаган мактуби фақат илғорлар номини шуҳратлаш эмас, балки нисбатан паст ҳосилли колхозлар, совхозлар, районларни юқори ҳосиллилар даражасига кўтаришда ҳам жанговар программадир. Ҳамма жойда 50 центнерчилик ҳаракатини оммавий равишда кучайтириш ва бунга эришиш пахтакорларимизнинг муқаддас бурчидир.

Айрим жойларда культивация сифатсиз ўтказиляпти. Бунга механизаторлардан бир қисмининг етарли тажрибага эга бўлмаслиги сабаб бўляпти. Культиваторларда ишчи органларининг мукаммал бўлмаслиги, кўзда тутилган 30—35 ишчи органи ўрнига 15—16 ишчи органи билан ишлатилиши қўшимча қийинчиликлар, ортиқча меҳнат туғдиряпти. Ҳар бир чопиқ тракторида 30—35 ишчи органи бўлсин, қатор ораларининг кенглиги ва чуқурлиги, белгиланган миқдорда юмшатилиши шарт. Сифат—бош мезон бўлмоғи даркор.

Ғўзаларни суғориш кеча-кундуз ўтказилсин, сувчилар сони кўпайтирилсин. Ҳар бир сувчи ишда миқдор билан сифатни бир-бирига боғлаб олиб боргандагина яхши натижага эришилади. Сувчилар сафини тажрибакор деҳқонлар ҳисобига кенгайтириш керак.

Пахта териш машиналари ремонти ғўза парвариши билан боғлаб олиб борилиши; самарадорлик ва сифат кўтарилиши, пахта терими бошланишидан олдин бутун техника воситалари мавсумга шай ҳолатга келтириб қўйилиши керак. «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси билан Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг жойлардаги органлари бу борада ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни ҳар қачонгидан кучайтиришлари лозим. Техника ремонти сифати учун масъулиятни кучайтириш лозим.

Ҳамма ғўза парваришига!

(«Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 24 июнь бош мақоласи).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ МИРЗАЧЎЛ РАЙОНИДАГИ АБАЙ НОМЛИ СОВХОЗНИНГ Р. ҲАЙДАРОВ БОШЛИҚ ПАХТАЧИЛИК БРИГАДАСИ КОЛЛЕКТИВИГА ЙЎЛЛАГАН ХАТИ ТЎҒРИСИДА

Мирзачўл районидаги Абай номли совхознинг Расул Ҳайдаров бошчилик қилаётган пахтачилик бригадасининг коллективи КПСС XXV съездининг тарихий қарорларига жавобан, суғориладиган ерлар самарадорлигини оширишда қўшимча резервлардан фойдаланиб, Мирзачўлдаги 220 гектар қўриқ ернинг ҳар гектаридан бу йил 60 центнерлик пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ана шу бригада коллективига йўллаган ўз хатида мамлакатда кенг авж олиб кетган социалистик мусобақанинг пешқадамлари меҳнатга чинакам коммунистик муносабатда бўлиш намуналарини кўрсатиб, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун янгидан-янги резервларни қидириб топаётганликлари муҳим эканлигини таъкидлаб ўтди.

Пахтачилик бригадасининг ишига берилган бу юксак баҳо пахтачиликни ривожлантириш, совет халқи фаровонлигини яхшилаш тўғрисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг оталарча қилаётган ғамхўрлигининг яна бир намоён бўлишидир.

Жиззах областидаги илғор пахтакорларнинг Абай номли совхозда бўлиб ўтган митингида бригадир Р. Ҳайдаров ва у бошлиқ бригада аъзолари Л. И. Брежневнинг хати ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида юксак марраларни эгаллашда кучларига куч-ғайратларига ғайрат қўшганлигини айтдилар. Бу ерда «Қўшнингнинг даласи—бегона дала эмас» деган шиор амалий ифодасини топди. Шу боисдан бригада гектар бошига 60 центнердан пахта олибгина қолмай, бултур 22 центнер ҳосил олиб, бу йил 50 центнердан хирмон кўтариш учун курашаётган қўшни бригадани оталиққа олиш мажбуриятини ҳам қабул қилди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг самимий сўзлари, мамлакатдаги илғор механизаторлар ва пахтакорларнинг меҳнатига берилган юксак баҳо қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида партия XXV съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишга илҳомлантирмоқда. Бу самимий сўзлар ва юксак баҳо пахта, ғалла, сабзавот, ем-хашак, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтиришда колхозчилар, совхоз ишчиларининг меҳнат ғайрати ва ижодий ташаббусини мисли кўрилмаган даражада ошириб юборди. Социалистик мусобақанинг янги формалари қидирилмоқда. Юзлаб хўжаликлар, минглаб бригада ва фермалар Р. Ҳайдаров бригадасининг ватанпарварлик ташаббусини, барча ишларни ғоят самарали ва сифатли ўтказиш тўғрисида мамлакат механизаторларининг даъватини, «Қолоқларсиз ишлаймиз» деган хиваликлар ташаббусини қизғин қўллаб-қувватладилар. Улар шу асосда мўл ҳосил олиш ва давлатга деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва сотиш юзасидан ҳамма бригадалар, фермалар, ҳар бир колхоз ва совхоз зиммасига олган социалистик мажбуриятларини сўзсиз бажариш учун астойдил кураш олиб бормоқдалар.

Шу муносабат билан қабул қилинган қарорда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область ва район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари зиммасига КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Мирзачўл районидаги Абай номли совхоз пахтачилик бригадаси коллективига йўллаган хатини барча хўжаликларда ва бригадаларда, фермаларда ҳар томонлама муҳокама қилиш, шу асосда қишлоқ меҳнатчиларининг ҳар гектар ердан 50 центнер ва бундан ҳам кўпроқ пахта олиш учун, қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш ва чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш учун социалистик мусобақасини яна ҳам кенг авж олдириш мажбуриятини юклади.

Область ва район партия комитетлари ўз ташкилотчилик ишларини дала ва фермалардаги ишнинг қолоқ участкаларини олдинга суриш, экинлардан мўл ҳосил олиш учун уларни парвариш қилишни кучайтириш, ғўза, маккажўхори, сабзавот ва бошқа экинларни озиқлантириш, суғориш ва ишлашни энг қулай агротехника муддатларида ўтказишга қаратиш тавсия этилди. Ҳар бир бригада, ҳар бир даладаги экинларнинг ҳолатини доимо назорат қилиб туриш, қолоқларни олдинга суриш юзасидан ўз вақтида чоралар кўриш, ҳар бир гектар ернинг, ҳар бир чорва молининг юксак маҳсулдорлигига эришиш лозим.

Республика ва область газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитетига қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг самарадорлигини ошириш, ҳамда 1976 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан юксак социалистик мажбуриятларни бажариш учун қишлоқ хўжалиги меҳнатчиларининг социалистик мусобақасининг боришини матбуотда, радио ва телевидение орқали кенг ёритиш топширилди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

БУХОРО ОБЛАСТИДАГИ ЗИЛЗИЛА ОҚИБАТЛАРИНИ ТУГАТИШНИ ҲАММА ЧОРАЛАР БИЛАН ТЕЗЛАШТИРИШ УЧУН ҚУРИЛИШ, МОНТАЖ, ЛОЙИҲА ТАШКИЛОТЛАРИ ВА ҚИДИРУВ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ ШАРТЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Бухоро областидаги зилзила оқибатларини тугатишни ҳамма чоралар билан тезлаштириш учун қурилиш, монтаж, лойиҳа ташкилотлари ва қидирув ташкилотларининг Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети билан Ўзбекистон ССР Госстройи ишлаб чиққан социалистик мусобақа шартларини маъқулладилар.

Қурилиш ва монтаж министрликлари ҳамда идоралари, лойиҳа ташкилотлари ва қидирув ташкилотлари социалистик мусобақа шартларини ташкилотларнинг коллективлари қандай бажараётганликлари тўғрисидаги материалларни ҳисобот кварталидан кейинги ойнинг ўнинчи числосидан кечиктирмай тақдим қилишлари керак.

Республика газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитетига Бухоро областидаги зилзила оқибатларини тугатишда қатнашаётган қурилиш, монтаж, лойиҳа ташкилотлари ва қидирув ташкилотлари социалистик мусобақасининг якунларини мунтазам равишда ёритиб бориш вазифаси топширилди.

БУХОРО ОБЛАСТИДА ЗИЛЗИЛА ОҚИБАТЛАРИНИ ҲАММА ЧОРАЛАР БИЛАН ТУГАТИШНИ ТЕЗЛАШТИРИШ УЧУН ҚУРИЛИШ, МОНТАЖ, ЛОЙИҲА ТАШКИЛОТЛАРИ ВА ҚИДИРУВ ТАШКИЛОТЛАРИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ

ШАРТЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети зилзила оқибатларини тезроқ тугатишни республика меҳнаткашларининг энг муҳим сиёсий ва хўжалик вазифаларидан бири деб белгиладилар.

Қурилиш ташкилотлари ва механизациялаштирилган кўчма колонналар, лойиҳа ва қидирув ташкилотлари бу соҳада катта иш бажаришлари керак.

Бухоро областида тиклаш ва қурилиш ишларини ҳамма чоралар билан тезлаштириш учун, уй-жойлар, мактаблар, болалар, даволаш муассасалари ва маданий-маиший аҳамиятдаги бошқа объектлар барвақт ишга туширилиши учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш зарур.

Бухоро областида объектларни тиклаш ва қуриш билан банд бўлган ҳамма қурилиш ташкилотлари ва механизациялашган кўчма колонналарининг, лойиҳа ва қидирув ташкилотларининг коллективлари социалистик мусобақада қатнаша оладилар.

Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишда, прогрессив ечимларни лойиҳалаш ва қурилиш практикасига кенг кўламда жорий этишда, қуйидаги кўрсаткичлар билан квартал планларини бажаришда энг яхши натижаларга эришган ташкилотларнинг коллективлари социалистик мусобақанинг ғолиблари деб топиладилар:

— қурилиш объектларини ишга тушириш бўйича (айрим навбатлар иш босқичлари);

— буюртмачиларга бутунлай ёки иш босқичлари бўйича топширилиши лозим бўлган қурилиш монтаж, лойиҳа ва қидирув ишлари умумий ҳажми бўйича;

— топширилган ишларнинг сифати ҳамда қурилиш смета нархини арзонлаштириш бўйича;

— меҳнат унумдорлиги даражаси ҳамда топширилган ишлардан олинган фойда бўйича.

Социалистик мусобақа якунларини чиқаришда қуйидаги кўрсаткичлар назарда тутилади:

— Прогрессив қурилиш методлари, лойиҳалар ва инженерлик изланишларини қўллаш;

— қурилиш технологияси, лойиҳалаш ва инженерлик изланишлари соҳаларидаги рационализаторлик таклифларининг жорий этилиши;

— иш ҳақи фондидан фойдаланиш;

— меҳнат интизомининг ва кадрлар қўнимсизлигининг аҳволи;

— меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик техникасининг аҳволи.

Социалистик мусобақа якунлари қурилиш ташкилотлари ва механизациялашган кўчма колонналар, лойиҳа ташкилотлари ва қидирув ташкилотлари бўйича алоҳида-алоҳида чиқарилади.

Ташкилотларнинг коллективлари социалистик мусобақа шартларини қандай бажарганликлари тўғрисидаги материаллар ҳисобот кварталидан кейинги ойнинг кечи билан 10 числосидан қолдирмай Ўзбекистон ССР Госстройига топширилади.

Ташкилотларнинг иш натижалари бўйича социалистик мусобақа якунлари Ўзбекистон ССР Госстрой коллегияси билан қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати ишчилари касаба союзи республика комитетининг қарори билан ҳисобот кварталидан кейинги ойнинг 20 числосига қолдирмай чиқарилади.

Социалистик мусобақада ғолиб коллективларни мукофотлаш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг иккита кўчма Қизил байроғи билан беш минг сўмдан пул мукофоти таъсис этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари ғолиб коллективларга йиғилишларда тантанали вазиятда топширилади.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ПИЛЛАЧИЛИК ЮЗАСИДАН 1976 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети пиллачилик юзасидан 1976 йилги социалистик мусобақа якунларини қараб чиқиб,

— ҳар қути қурт уруғидан 76,6 килограмм пилла ҳосили олиб, пилла нав составининг 90,3 процент бўлишини таъминлаган ва пилла тайёрлаш давлат планини 122,4 процент бажарган Андижон областини;

— ҳар қути қурт уруғидан 70 килограмм пилла ҳосили олиб, пилла нав составининг 85,5 процент бўлишини таъминлаган ва пилла тайёрлаш давлат планини 123,5 процент бажарган Самарқанд областини;

— ҳар қути қурт уруғидан 66,7 килограмм пилла ҳосили олиб, пилла нав составининг 81,3 процент бўлишини таъминлаган ва пилла тайёрлаш давлат планини 131 процент бажарган Жиззах областини ғолиблар деб топдилар ҳамда уларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроқлари ҳамда дипломлари билан мукофотладилар.

Қорақалпоғистон АССР ва республикадаги бошқа барча областлар пиллачиларининг яхши ишлаганлиги қайд қилиб ўтилди.

Қорақалпоғистон АССР ва тегишли областларнинг районлари ўртасида пилланинг нав состави, ҳосилдорлиги ва пилла тайёрлаш давлат планини бажариш проценти юзасидан энг юқори кўрсаткичларга эришишни таъминлаган қуйидаги районлар 1976 йилда пиллачилик юзасидан социалистик мусобақа ғолиблари деб топилди ҳамда улар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроқлари ҳамда дипломлари билан мукофотландилар:

Қорақалпоғистон АССРнинг Тўрткўл райони,
Андижон областининг Избоскан райони,
Бухоро областининг Бухоро райони,
Жиззах областининг Ғаллаорол райони,
Қашқадарё областининг Шаҳрисабз райони,
Наманган областининг Учқўрғон райони,
Самарқанд областининг Каттақўрғон райони,
Сурхондарё областининг Термиз райони,
Сирдарё областининг Ворошилов райони,
Тошкент областининг Янгийўл райони,
Фарғона областининг Бувайда райони,
Хоразм областининг Урганч райони.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми комбинат коллективидаги кўп йиллик меҳнат фаолияти, корхонани техника жиҳатдан қайта қуроллантиришга катта ҳисса қўшганлиги, социалистик мусобақада юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганлиги учун ва Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигига қарашли Бекобод цемент комбинатининг 50 йиллиги муносабати билан комбинатнинг бош инженери Анатолий Михайлович **Пакка** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми комбинат коллективидаги кўп йиллик меҳнат фаолияти, корхонани техника жиҳатдан қайта қуроллантириш ишига шахсан катта ҳисса қўшганлиги, социалистик мусобақада юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганлиги учун ва Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигига қарашли Бекобод цемент комбинатининг 50 йиллиги муносабати билан комбинат айланма печининг машинисти Файзулла **Аппозовга**, комбинатнинг электро слесари Александр Александрович **Гуничевга**, Бекобод норуда материаллар заводининг директори Солижон Каримович **Жабборовга** ва комбинатнинг цех бошлиғи Николай Александрович **Коротенкога** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми комбинат коллективидаги кўп йиллик меҳнат фаолияти, социалистик мусобақада юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганлиги, корхонани техника жиҳатидан қайта қуроллантириш ишига катта ҳисса қўшганлиги учун ва Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигига қарашли Бекобод цемент комбинатининг 50 йиллиги муносабати билан тепловоз машинисти Абдулла Мустафоевич **Абсалямов**, лаборант Ашрай **Бобоева**, такелажчи Бойбўта **Эгамбердиев**, цех бошлиғи Сабри Сейдаметович **Кучеров**, шофер Павел Васильевич **Ливадин**, цех бошлиғи Истам Саидович **Музаффаров**, ремонт слесари Владимир Аркадьевич **Майданюк**, бош механик Николай Михайлович **Савцов**, темир йўл монтери Ўринбой **Шукуров** ва комбинат директорининг ўринбосари Федор Васильевич **Шчербаков**ларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ИОРДАНИЯ ҚИРОЛИ ЖЎНАБ КЕТДИ

Иордания ҳошимийлар мамлакатининг қироли Ҳусайн Бин Талал ва малика Алия 24 июнда Москвадан жўнаб кетди. Улар СССР Олий Совети Президиуми ҳамда Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқига келган эдилар. Олий мартабали меҳмонлар Ленинград ва Сочида бўладилар.

Иордания ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган аэродромда Иордания қиролини ва маликани СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико кузатиб қолдилар.

«САЛЮТ-5» ОРБИТАДА

ТАСС АХБОРОТИ

Космик фазони тадқиқ қилиш программасига мувофиқ 1976 йил 22 июнда Совет Иттифоқида «Салют-5» орбитал илмий станцияси учирилди.

«Салют-5» станциясини учиришдан мақсад илмий-техникавий тадқиқотлар ва эксприментлар ўтказишдан, шунингдек орбитал станцияларнинг конструкциясини, борт системаларини ва аппаратларини янада пишиқлаштиришдан иборатдир.

Совет Иттифоқи территориясида жойлашган ўлчов пунктлари, шунингдек СССР Фанлар академиясининг Атлантика океани акваториясида сузиб юрган «Космонавт Юрий Гагарин», «Академик Сергей Королев», «Моржовец» ва «Бежица» кемаларидаги ўлчов пунктлари учишнинг боришини кузатиб турмоқдалар, телеметрик ахборотларни қабул қилмоқдалар ва станцияни бошқармоқдалар.

Телеметрик ахборот маълумотларига қараганда, станциянинг борт системалари нормал ишлаб турибди.

БИЛДИРИШ

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Область ижроия комитети область Совети депутатларига XV чақириқ меҳнаткашлар депутатлари область Совети V сессияси 28 июнь эрталаб соат 11 да Тошкент область партия комитетининг мажлислар зали (Ўзбекистон кўчаси, 9) да чақирилишини маълум қилади.

Депутатлар шу ерда эрталаб соат 10 дан бошлаб рўйхатга олинадилар.

ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒАЛЛА ЎРИМ-ЙИҒИМИНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 24 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(топшириққа нисбатан процент ҳисобида: биринчи стун—ҳосили ўриб олинган майдон, иккинчи стун—тайёрланган дон).

Оққўрғон	80,0	71,8
Қуйи Чирчиқ	70,4	51,0
Бекобод	59,4	49,6
Бўка	48,2	47,9
Ўрта Чирчиқ	49,0	40,7
Оҳангарон	50,7	32,0
Оржоникидзе	59,0	26,0
Калинин	33,7	21,6
Тошкент	50,0	18,0
Янгийўл	47,7	15,4
Чиноз	43,3	14,8
Пискент	36,2	13,4
Юқори Чирчиқ	7,8	7,5
Бўстонлиқ	5,4	4,9
Область бўйича	36,2	24,8

ПАРТИЯ ЎҚУВИ СИСТЕМАСИДА 1975-1976 ЎҚУВ ЙИЛИНИНГ ЯКУНЛАРИГА ДОИР

ПАРТИЯ ЎҚУВИ: ЯКУН ВА ИСТИҚБОЛЛАР

Областимиз партия ташкилотлари партия аъзолари ҳамда партиясиз активларнинг марксча-ленинча ўқуви соҳасида катта иш олиб бораётирлар. Буни яқинда тамом бўлган ўқув йили натижалари ҳам кўрсатиб турибди. Бу ўқув йили КПСС XXV съездига тайёргарлик кўриш ҳамда съезд қарорларини пропаганда қилиш ва турмушга тадбиқ этиш юзасидан катта ишларнинг бошланиши билан характерланади.

Барча партия ташкилотларида якунловчи машғулотлар бўлиб ўтди. Бу машғулотлар кадрларнинг ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбиясида ўқув яхши мактаб бўлиб қолаётганлигини кўрсатди. Тингловчиларнинг кўпи чуқур назарий билимларга эга бўлганликларини, бу билимларни амалда қўллаётганликларини намойиш этди.

Ўтган ўқув йили «Самарадорлик ва сифат беш йиллигида пропаганданинг юксак савияси учун» шиори билан ўтди. Ангрендаги «Ўзбекшахтострой» тресги пропагандистларининг бу чақириғига жавобан тўгарак, мактаб, назарий семинарларнинг кўпгина раҳбарлари тингловчиларга шахсий муқобил планлар тузишда, уни бажаришда, рационализаторлик ишларида ёрдам бердилар.

Умуман ўтган ўқув йили яхши якунланди. Лекин, КПСС XXV съездида таъкидлаб ўтилганидек, коммунистларни ва партиясизларнинг тобора кенгроқ оммасини партия ўқувига тортишга бўлган эътиборни пасайтирмай туриб, бу ишнинг мазмуни тўғрисида, унинг назарий даражасини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш ҳозирги вақтда, партия қадам қўяётган янги босқичда муҳим вазифадир. Съезднинг бу кўрсатмалари КПСС Марказий Комитетининг яқинда матбуотда эълон қилинган «КПСС XXV съезди қарорлари асосида партия ўқувининг вазифалари» тўғрисидаги қарорида ойдинлаштириб берилди. Ана шу қарор талаблари асосида ўқув якунларини ҳар томонлама ва чуқур таҳлил этиш муҳим аҳамиятга эга.

Партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитети қароридан келиб чиқиб, янги ўқув йилида ягона интернационал таълимот бўлмиш марксизм-ленинизмнинг асосий принциплари, КПСС нинг тарихий тажрибаси, КПССнинг сўнгги съездлари ва КПСС Марказий Комитети пленумларининг қарорларида, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳамда партия бошқа раҳбарларининг нутқларида, халқаро коммунистик ҳаракат ҳужжатларида назарияга қўшилган ижодий ҳиссани чуқур ўрганишга пропагандистлар ва тингловчилар эътиборини қаратмоқлари керак. Партия назарияси ва сиёсати коммунистик қурилишнинг практикаси билан мустаҳкам боғлаб олиб борилишини, олинган билимларни кишиларнинг актив ҳаётий позициясига, амалий қўлланмага айлантиришга эришиш лозим бўлади.

БИЛИМЛАРИМИЗ — БЕШ ЙИЛЛИККА

Марксча-ленинча ўқув шохобчаларида машғулотлар муваффақиятли якунланди. Тингловчилар бу йилги ўқувда КПСС XXV съезди қарорлари ва ҳужжатларини зўр қизиқиш билан ўргандилар.

Партия маорифи шахобчаларида 18 мингдан зиёд, иқтисодий таълим системасида 31 мингга яқин ва комсомол маорифи шахобчаларида 5 мингга яқин киши ўз билимини оширди. 8 мингга яқин ишчи ва хизматчи халқ сиёсий мактабларига жалб қилинди. Бундан ташқари 50 га яқин халқ университетлари, лекторийлар, коммунистик меҳнат мактаблари ҳам ишлаб турди.

Район партия комитети партия маорифи системасида сиёсий ўқувнинг самарали ўтиши устида алоҳида ғамхўрлик кўрсатмоқда. Апрель ойида район партия комитети бюро мажлисида «Район саноат корхоналарида КПСС XXV съезди материалларини ўрганишнинг бориши тўғрисида»ги масалани муҳокама қилди. Май ойида бўлиб ўтган район партия комитети пленуми кун тартибига эса «КПСС XXV съезди талаблари асосида район партия ташкилотларида идеология ишини янада кўпайтириш тўғрисидаги» масала қўйилди. Бу масалаларни тайёрлаш олдидан биз партия XXV съезди қарорларини ўрганиш юзасидан бошланғич партия ташкилотлари бажараётган ишлар ва тўпланган тажрибаларни ўрганиб чиқдик. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси, давлат машинасозлик лойиҳалаш конструкторлик бюроси бошланғич партия ташкилотлари съезд ғояларини омма онгига етказишда катта ишларни амалга ошираётганликлари маълум бўлди.

Сиёсий маориф ва иқтисодий таълим системасида съезд материалларини ўрганишда ўқувнинг турли формаларидан кенг фойдаланилди. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилоти апрель ойида «Совет халқи моддий фаровонлигини ошириш-партия иқтисодий сиёсатининг олий мақсадидир» деган темада илмий-амалий конференция ўтказди. «Ўзбексельмаш» заводи ва бир қатор идораларда эса тингловчилар ўз рефератлари билан сўзга чиқдилар.

Район партия комитети Ўзбекистон ССР Фанлар академияси И. Мўминов номидаги фалсафа ва ҳуқуқ институти олимлари билан ҳамкорликда май ойида «КПСС XXV съезди ва совет турмуш тарзи» деган темада илмий назарий конференция, июнь ойида эса Тошкент олий партия мактаби ўқитувчилари билан биргаликда «Иш сифати ва самарадорликни ошириш — ўнинчи беш йилликнинг асосий вазифасидир» деган темада илмий-амалий конференция ўтказди. Бу конференцияларда сиёсий ва иқтисодий ўқув самарадорлигини оширишда бошланғич партия ташкилотлари тўплаган тажрибалар умумлаштирилди.

Ўқувнинг сифатли ва мазмунли бўлиши кўп жиҳатдан пропагандист кадрларга боғлиқ эканлигини ҳисобга олган ҳолда район партия комитети ўтган ўқув йили давомида пропагандистлар учун саккиз марта семинар, беш марта илмий назарий ва илмий-амалий конференциялар уюштирди. КПСС Марказий Комитетининг «Белоруссия партия ташкилотида идеология кадрларини танлаш ва тарбиялаш соҳасидаги иши тўғрисида»ги қарори асосида районда бажарилаётган ишлар кўрикдан ўтказилди.

Бизда пропагандистлик касбига меҳр қўйган, партия топшириқларини жон-диллари билан бажараётган коммунистлар оз эмас. «Ўзселхозтехника». бирлашмаси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика институти пропагандистларининг ҳаммаси олий маълумотли, тажрибали кишилардир. Уларнинг кўпчилиги пропагандистлик соҳасида 10—12 йилдан бери ишлаб келмоқдалар. Район партия, комсомол маорифи ва иқтисодий таълим системасида бир ярим мингга яқин киши пропагандистликдек фахрли вазифани шараф билан бажариб келмоқда. Улар орасида 3—босмахона директори К. Обидов, республика олий ва ўрта махсус таълим министрининг ўринбосари К. Афанасьев, республика «Узсельхозтехника» бирлашмаси бош арбитри Н. Плеханов, фалсафа фанлари доктори Э. Юсупов каби таниқли кишилар бор. Улар «Пропагандист-беш йилликка» шиори остида давом этаётган ватанпарварлик ҳаракатида актив иштирок этмоқдалар. «Малика» трикотаж бирлашмаси пропагандистлари бу ҳаракатга биринчилар қатори қўшилиб, беш йилликка мўлжалланган ўз иш планларини ишлаб чиқишган эди. «Узбексельмаш» заводи, давлат машинасозлик технология бюроси пропагандистлари ҳам ҳозир шундай планларга эгадирлар.

Район партия комитети ўтган ўқув йилида раҳбар кадрлар ўқувини ҳам намунали ташкил этишга алоҳида аҳамият берди. Ўтган ўқув йилида Тошкент шаҳар партия комитети ҳузуридаги кечки марксизм-ленинизм университетида ўқиш учун 482 киши юборган бўлсак, уларнинг 70 проценти раҳбар кадрлар эди.

Партия ўқувини уюшқоқлик билан ўтказишда район партия комитети ҳузурида ташкил этилган методик совет катта роль ўйнади. Советнинг 25 аъзоси бор. Улардан 18 киши фан кандидатидир. Совет аъзолари ўтган ўқув йили давомида саккиз марта йиғилиш ўтказиб, пропагандистлар билан ишлашни яхшилаш, сиёсий ўқув самарадорлиги ва сифатини ошириш, КПСС XXVсъезди ҳужжатларини чуқур ўрганишга оид масалаларни муҳокама қилдилар. Бундан ташқари совет сиёсий ўқувни ташкил этишда тўпланган илғор тажрибаларни кенг пропаганди қилди, пропагандистларга амалий ёрдам кўрсатди. КПСС XXV съезди материалларини ўрганиш, пропагандистларнинг шахсий иш планларини тузишга кўмаклашувчи тавсиялар ишлаб чиқди.

Ўтган ўқув йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлаган бошланғич партия ташкилотлари энди янги ўқув йилига тайёргарликни авж олдирмоқдалар. Шу кунларсъезд қарорларини ўрганишбўйича марксча-ленинча ўқишни табақалашган ҳолда ташкил этиш, ўқиш предмети ва формасини танлаб олишда ихтиёрийлик принципига амал қилиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилмоқда.

А. МАҲСУМОВ,
Киров район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари.

ЭКОНОМИКАНИ ЎРГАНДИЛАР

1975—76 ўқув йилида «Ўзбекхиммаш» заводида иқтисодий таълим системасида 311 ишчи ўқиди. Шу йил март ойигача экономика мактаблари ва коммунистик меҳнат мактабларида машғулотлар «Иқтисодий билимлар асослари» ва «Социализм ва меҳнат» курсларининг типовой программалари бўйича олиб борилди. Сўнгра КПСС XXV съезди қарорлари ва материалларини ўрганишга киришилди. Бунда «Экономическая газета»да эълон қилинган план бўйича машғулотлар ўтказилди. Машғулотлар ҳикоя қилиб бериш, амалий топшириқларни таҳлил этиш, суҳбатлар ўтказиш йўли билан олиб борилди.

Съезд материалларини ўрганаётганда пропагандистларга Тошкент область сиёсий маориф уйи томонидан ишлаб чиқилган методик тавсиялар қўл келди. Шу билан бирга цехлар ишлаб чиқариш ҳаётидан мисоллар келтирилди, тингловчилар заводнинг 1976—1980 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани билан таништирилди.

Парткомнинг сиёсий маориф кабинети қуюв цехи коммунистик меҳнат мактабининг иш тажрибаси тўғрисида плакат-саҳифа тайёрлади. Бу саҳифада пропагандист ўртоқ Н. Назарова машғулотларни қандай усулда олиб бораётганлиги муфассал баён қилиб берилган. Мазкур мактабда 25 тингловчи билим олди. Уларнинг ҳаммаси ишчилар бўлиб, аксарият коммунистик меҳнат зарбдорлари ҳисобланади. Ҳар бир тингловчи ўзининг шахсий план-мажбуриятига эга. 1976 йилга мўлжалланган бу план — мажбуриятни тузишда мактаб раҳбари ёрдам кўрсатди.

Пропагандист Н. Назарованинг ўзи шахсий ижодий планга эга. Бу планида у ўз олдига ўқувнинг самарадорлиги ва таъсирчанлигига эришиш вазифасини қўйган. Шу асосда иш олиб борган ўртоқ Н. Назарова «Ишлаб чиқариш корхонасининг хўжалик ҳисоби» темасини ўрганиш пайтида тингловчиларга шундай топшириқ берди: ҳар бир ишчи ўзи ишлаётган участкада иш вақтидан фойдаланишни икки ҳафта давомида ҳар куни анализ қилиб борсин. Қилинган иш якунлари навбатдаги машғулотда муҳокама этилди. Бу муҳокамага технолог мастерлари, цех бошлиғи ва бош металлург таклиф қилинди. Тингловчилар сўзга чиқиб, ўзлари пайқаган ташкилий камчиликларни айтиб бердилар. Ана шу камчиликлар туфайли маҳсулот сифати пасаётгани, иш вақти беҳуда сарф бўлаётгани ҳақида тўхталдилар. Турбо машиналар учун диафрагмалар тайёрлаш пайтида бракка йўл қўйилаётгани сабабини аниқлаш мақсадида мактаб тингловчилари Р. Камалиев, Д. Эдимов, А. Ғаниевлардан иборат группа тузилди. Бу группа деталлар тайёрлашнинг бутун циклини ўрганиб чиқиб, қимматли таклиф киритди.

Яқинда мактабларда якунловчи машғулотлар бўлди. Ўқув якунлари тингловчилар олган билимлар даражасини баҳолаш билан бирга уларга КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан ижодий меҳнат қилишда билимларни қўлланиш йўлларини аниқлаб берди.

О. ЛЕВАК,
«Ўзбекхиммаш» заводи кадрларни техника-иқтисодий ўқитиш бўлимининг бошлиғи.

«Ангрен» разрезида бошланғич мактаб пропагандисти Юрий Заико номи ҳурмат билан тилга олинади. Бу ёш пропагандист машғулотларни қизиқарли олиб боради. Суратда: ўртоқ Ю. Заико машғулот ўтказмоқда.

А. Мальцев фотоси.

ЁН ДАФТАРЧА

РАЙОН партия комитети сиёсий маориф кабинетига киришингиз билан энг яхши пропагандистларнинг сурати ёпиштирилган кўргазмага кўзингиз тушади. Ўзи оддий қилиб безатилган бўлсада кишиларни эътиборини тезда жалб қиладиган бу варақага диққат билан назар солсангиз кўп нарсани билиб оласиз. Унинг бир қисми Иван Евдокимович Титоровга бағишланган. Суратнинг остига ёзилган тушунтириш хати қуйидагича: «Ўртоқ Иван Евдокимович Титоров 1937 йилдан бери пропагандистлик қилиб келади. Омма ўртасида ташвиқот-тарғибот ишларини яхши олиб борганлиги, машғулотларни мунтазам равишда, юқори савияда ўтказганлиги, тингловчилар хурматини қозонганлиги учун область партия комитетининг фахрий ёрлиғи билан мукофатланган...»

Салкам қирқ йилдан бери пропагандистлик қилиш, марксизм-ленинизм ғояларини оммага сингдириш, партиянинг энг ишончли ёрдамчиси бўлиш катта бахт.

Унинг тарғиботчилик фаолияти Ватан олдидаги бурчини ўтаб юрган даврида бошланди. Немис - фашист босқинчилари Ватанимиз чегарасини бузиб кирганда у ўзи туғилиб ўсган қишлоғида ўқитувчилик қилаётган эди. Барча қатори фронтга отланган Иван Евдокимович Титоров жанг майдонларида ҳам ён дафтчасини қўлидан ташламади. Ўқиган, кўрган, билганларини ёзиб дўстларига ҳикоя қилиб берди. Сафдошлари қалбида ғалабага ишонч уйғотди. У 1945 йилда КПСС сафига қабул қилинди. Фронтда кўрсатган жасоратлари учун унга ҳукуматимизнинг 5 та медали, бир қанча фахрий ёрлиқлар берилган.

И. Титоров урушдан ғалаба билан қайтганидан сўнг педогогика соҳаси бўйича турли лавозимларда ишлади. У қаерда, қайси вазифада бўлмасин, партия активлари билан доимий алоқасини узмай келади, уларнинг энг яқин ёрдамчиси ҳисобланади. Ўзига ишониб топширилган вазифани шараф билан адо этади.

— Пропагандист ён дафтарчасиз яшай олмаслиги керак, — дейди Иван Евдокимович. — Ҳамма янгиликларни, воқеаларни, айниқса рақамларни тўлиқ эсда сақлаб қолиш қийин. Шу ўринда ён дафтарча пропагандист учун энг асосий қурол бўлиб хизмат қилади. Ҳар бир машғулотни жонли ва қизиқарли ўтказишда, хўжалик ҳаёти билан боғлаб олиб боришда дафтарчага ёзиб қўйилган рақамлар муҳим роль ўйнайди. Бизнинг асосий вазифамиз тингловчиларга янгиликларни соддагина айтиб қўяқолиш ёки ўтиладиган темани китобдан ўқиб бериш эмас, балки ҳар бир машғулотни маҳаллий ҳаёт билан, колхоз, совхоз корхона ва ташкилотнинг ишлаб чиқариш фаолияти билан чамбарчас боғлаб олиб боришдан, меҳнаткашларни зўр ғайрат кўрсатиб ишлашга даъват этишдан иборат.

Титоров пропагандистлик қилаётган иқтисодий билим асосларини ўрганувчилар мактабида ҳозир 43 тингловчи билим олмоқда. Шулардан 38 киши КПСС аъзосидир.

Совхозимизда марксизм-ленинизм асосларини ўрганувчи бошланғич сиёсий мактаб ҳам бор. Унда Тимирязев номли ўрта мактаб директори В.П.Пелих пропагандистлик қилмоқда, — дейди «Огонёк» совхози партия комитетининг секретари А. Д. Шмидт. — У Иван Евдокимовичнинг шогирди. Устоздан ҳам, шогирддан ҳам совхозимиз барча меҳнаткашлари хурсанд.

Моҳир пропагандист И.Е. Титоров ҳозир 60 ёшда. Яқинда пенсияга чиқди. Аммо у совхоз идорасига, партия комитети ҳузурига тез-тез келади. Тингловчилар билан ҳар ойда 3 марта машғулот ўтказиб туради.

Б. ЙУЛДОШЕВ,
Қуйи Чирчиқ райони.

Чирчиқ шаҳар марксизм-ленинизм университетини ҳар йили кўплаб раҳбар кадрлар тамомлаб чиқмоқдалар. Суратда: университет тингловчилари машғулот пайтида. Ўқитувчи Александр Алексеевич Абишкин «Раҳбар меҳнати» предмети бўйича лекция ўқимоқда.

ЯКУНЛОВЧИ МАШҒУЛОТЛАР

Партия, комсомол маорифи, иқтисодий таълимнинг оммавий формалари ва коммунистик меҳнат мактабларида КПСС XXV съезди материаллари ва қарорларини ўрганиш бу йилги ўқувнинг асосини ташкил этди.

Янгийўл шаҳрида партия маорифи тармоқларида 28 та бошланғич сиёсий мактаб, 33 та марксизм-ленинизм асослари мактаби ва 38 та назарий семинарлар ишлади. Уларда уч мингдан ортиқ коммунист ва партиясизлар шуғулландилар. Тошкент кечки марксизм-ленинизм университети филиалининг учта факультетида машғулотлар муваффақиятли олиб борилди.

Бир ярим мингдан ортиқ тингловчи комсомол-сиёсий маорифида ўқиди. Иқтисодий таълим системаси ҳам шаҳарда яхши йўлга қўйилди. 9 мингга яқин киши иқтисодий билимларини оширди.

Съезд материалларини пухта ўрганиш ишига пропагандистларнинг катта армияси жалб этилган эди. Биргина партия маорифи системасида 316 пропагандист иш олиб борди. Уларнинг ҳаммаси олий ва тугалланмаган олий маълумотга эга.

Партия маорифи ва иқтисодий таълим системасининг барча мактаб ва семинарларида «Партия ривожланган социализм шароитида» темаси бўйича, комсомол сиёсий маорифи системасида эса «Партия—даврмизнинг ақл-идроки, шарафи ва виждони» темаси бўйича якунловчи машғулотлар бўлиб ўтди.

2-босмахона, пахта заводи, экспременталь колбаса заводи, автобус-таксомотор парки, биохимия заводи, ремонт-қурилиш бошқармасида якунловчи машғулотлар айниқса юқори савияда ўтказилди.

Автобус-таксомотор паркидаги марксизм-ленинизм асослари мактабида бўлган якунловчи машғулотда тингловчилардан Э. Корякин, Э. Абдураҳмонов, Е. Егорова, С. Ғалибоев ва бошқа ўртоқлар Коммунистик партиянинг роли тўғрисида конкрет мисоллар орқали мароқ билан ҳикоя қилиб бердилар. Коллектив олдида турган беш йилликнинг биринчи йили вазифаларини муваффақиятли адо этишда коммунистларнинг ролига тўхталдилар.

Экспериментал колбаса заводидаги марксизм-ленинизм мактаби тингловчилари КПСС XXV съезди материалларини яхши ўзлаштирдилар. Бу ўринда пропагандист Василий Григорьевич Шекнинг хизмати катта. У ўқув материалини ўрганиш пайтида техник воситалар ва кўргазмали қуроллардан кенг фойдаланди.

Электромонтёр Р. Устабоев ўз сўзини ишчиларни ғоявий жиҳатдан тарбиялашда партия ташкилотларининг вазифаларига бағишлади. Инженер-конструктор М. Тожиддинов, бош энергетик В. Тинашев, бош бухгалтер В. Зверева ўртоқлар партия съезди ҳужжатларининг жуда катта аҳамияти тўғрисида сўзлаб бердилар. Тингловчилар КПСС XXV съездига бағишланган диафильмнинг махсус сонини томоша қилдилар.

Биохимия заводида ўқувнинг ҳамма формаларига 532 киши қамраб олинган.

Бошланғич сиёсий мактабда «Социализм ва меҳнат» курси бўйича якунловчи машғулотга тингловчилар КПСС XXV съезди материалларига бағишланган кўргазма тайёрладилар. Тингловчиларнинг аксарияти партия қўйган вазифалардан келиб чиқиб, коллективдаги ўз амалий фаолиятларига баҳо бердилар. Шу мактаб тингловчиси ишлаб чиқариш илғори Г. Хоменко қолоқларсиз ишлаш ҳаракатининг ташаббускори бўлиб чиқди.

Назарий семинар машғулоти ҳам қизиқарли ўтди. Пропагандист Г. Шокиров «Партия ривожланган социализм шароитида» темаси бўйича материални жуда яхши баён этиб берди. Тингловчилардан инженер Б. Новоселов, бўлим бошлиғи Л. Маевская, катта мастер А. Эшонқулов, инженер-конструктор Л. Девиденколар коммунист партиянинг роли, партия идеология ишининг вазифалари, КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съезди қарорлари асосида партия ўқувининг вазифалари тўғрисида»ги қарорининг муҳимлиги ҳақида гапирдилар.

Партия ва иқтисодий ўқув якунлари шуни кўрсатдики, тингловчилар олган билимлар ишлаб чиқаришнинг яхши йўлга қўйилишига, коммунистлар ва партиясизлар ижтимоий-сиёсий активлигининг ошишига, ёрдам берди. Завод коллективи тўққизинчи беш йиллик социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этиб, бу йилги беш ойлик планни муддатдан илгари 28 майда бажарди.

Сиёсий ўқув цехларда ва умуман заводда бир меъёрда ишлашга ёрдам берди. Шу кунларда бутун коллектив «Қолоқларсиз ишлаймиз» шиори остида меҳнат қилмоқда. Партия ва иқтисодий ўқув тингловчилари бу ажойиб меҳнат мусобақасида намуна кўрсатишмоқда.

Якунловчи машғулотлар тингловчиларнинг материални пухта ўзлаштирганликларини кўрсатди.

Янгийўл шаҳар партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг қарорига мувофиқ янги ўқув йилига янада пухта тайёргарликни бошлаб юбордилар.

И. СРИБНИЙ.

РАҚАМЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

▲ Тошкент областининг 890 мингдан ортиқ партия аъзоси ва партиясиз активлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXV съездига қилган Ҳисобот докладини, съезднинг бошқа ҳужжатларини катта қизиқиш билан ўргандилар.

▲ Область шаҳар ва районларида съезддан сўнг халқ сиёсий мактаблари ташкил қилинди. Уларнинг сони 5 минг 600 дан ортди. Бу мактабларда 169 минг тингловчи таълим олди.

▲ Областда иқтисодий таълим кенг қулоч ёйди. Ўтган ўқув йилида 420 мингдан ортиқ киши иқтисодий билимларини эгаллади.

▲ Ўнинчи беш йиллик давомида иқтисодий таълимга янада катта эътибор берилади. 840 минг киши иқтисодий таълим системасига жалб қилинади.

▲ Коммунистик меҳнат мактабларининг янги кишини тарбиялашдаги роли ортиб бормоқда. Ҳозир областда 2 мингга яқин коммунистик меҳнат мактаблари бор.

▲ Съезд материалларини коллективнинг конкрет вазифалари билан боғлаб ўрганишнинг муҳим формаларидан бири пропагандист томонидан шахсий ижодий планлар ишлаб чиқишдир. Ўтган ўқув йилида мактаб ва семинарлар раҳбарларидан 2 мингдан ортиқ киши ана шундай планлар билан ишлади.

ИШОНЧ

ЛАВҲА

Кўйлакларга тугма тикишдан сал ҳоли бўлган Шоира энди мустақил ишлай бошлаган шогирди томонга нигоҳ ташлади-ю ҳайрон қолди. Нафиса қўллари билан юзини беркитганча пиқ-пиқ йиғларди. Шоира унинг ёнига ошиқди.

— Ўзи нима гап, нега йиғлаяпсиз? — сўради у. Нафиса эса жавоб қайтармай йиғлашда давом этаркан, қўли билан тикув машинасига ишора қилди. Воқеа ойдинлашди. Мокидаги найчани ушлаб турадиган мослама ишдан чиқиб, ипни ўраб юборган эди.

— Бундай ҳодисаларни такрорланмаслиги учун ҳар сафар ишнинг бошланиши олдидан ипнинг мокида туришини текшириб қўйишни унутманг. Агар ип чувалган бўлса уни яхшиси узиб ихчамгина боғлаган маъқул. Акс ҳолда 5—10 минутни тежайман деб, соатлаб вақтни ютқазиб қўйиш мумкин.

Устоз-шогирд иккиси чувалган ипларни йиғишга киришди. Бироз вақт ўтгач Нафисанинг дастгоҳи ҳам бошқаларникига жўр бўла бошлади.

Шоира ўз иш жойига қайтар экан шогирдлик вақтида устози Жўрахон опа Зайнутдинованинг айтган ўгитлари беихтиёр ёдига тушди:

— Шошманг, Шоирахон, шошманг, — деган эди ўшанда устози, — бизнинг ишимизда синчковлик талаб этилади. Кўйлакларга манжет, ёқа тикишда ипнинг чигили асло бўлмаслиги керак. Агар ипни эҳтиёткорлик билан кичиккина қилиб уласа, у тикилганда асло билинмайди.

Ана шуларни ўйлаб Шоира миййиғида кулиб қўйди. Бугун эса унинг ўзи устоз. Олти-етти шогирдга ҳунар ўргатди.

Шоиранинг Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга келганига 7 йил бўлди. Шогирдлик йилларида устози Жўрахон опадан тикиш «сир»ларининг нозик томонларини қунт билан ўрганди. Тезда Шоира ўз ўткир зеҳни билан дугоналари ўртасида обрў-эътибор топа бошлади.

Орадан бир йил ўтар-ўтмас бир йўла тўрт операцияда ишлашни ўрганиб олди. Айни кунларда у 12 операцияда иш тикиш билан бирга, Тошкент Давлат университети филология факультетининг 5- курсида сиртдан таҳсил кўрмоқда.

— Шоира фақат илғор ишчигина бўлиб қолмай, у моҳир пропагандист ҳамдир, — дейди цех мастери Жўрахон опа Зайнутдинова.— У. ўтган йили «Ишчилар-экономикага эътиборни кучайтирайлик», «Фирма ёшлари ва улар касбига бир назар» деган темаларда, бу йил эса «КПСС XXV съездида енгил саноат ходимлари олдига қўйилган асосий вазифалар» деган темаларда ишчиларга мароқли лекциялар ўқиди.

Ҳа, чиндан ҳам Шоира Қорабоева ўз касбига меҳр қўйган ёшлардан. Унинг умри кундан-кунга унутилмас воқеаларга бойиб бормоқда. Яқинда Шоира ҳаётида яна бир қувончли воқеа содир бўлди. Уни бригадир қилиб тайинлашди.

— Менга бўлган ишонч бригадамиз ишчилари ғайратига-ғайрат қўшмоқда, — дейди биз билан суҳбатда Шоира. — Биз ҳозир Фотима Ҳасанова бригадаси билан мусобақалашиб «Беш кунликни тўрт кунда, беш йилликни — тўрт йилда» бажариш шиори билан ишламоқдамиз. Бу йил тикув цехимизда янги 5081, 5088 моделли сорочкалар тикиш ўзлаштирилди. Ишчиларимизнинг касбига бўлган меҳри тобора ошиб бормоқда. Раҳима Муҳамедова, Зарифа Мирзаева, Саломат Нурматова, Рая Степанян ва Мария Зяблова сингари чеварларимиз «Ўнлар ташаббуси»га қўшилиб, бир беш йилликда — икки беш йиллик план-топшириғини бажаришга аҳд қилдилар. Ҳозир улар 1978 — 1980 йиллар ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

Шоиранинг гапларида ишонч руҳи ҳукм сурарди...

А. ФОЗИЛОВ.

КЎПСТАНОКЧИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Тошкентдаги «Малика» ишлаб чиқариш трикотаж бирлашмаси иккинчи цехи тўқувчиси Шоира Холмуҳамедованинг иш жойини «Меҳнат ғалабаси билан табриклаймиз!» сўзлари ёзилган қизил алвон безади. У беш йилликнинг биринчи йили планини бажарди. Ёш тўқувчи республикадаги ўн нафар илғор ишчи қатори йил бошида юксак маррани: аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқарган ҳолда беш йил мобайнида ўн йиллик нормани бажариш режасини белгилаган эди.

Ш. Холмухамедова янги салмоқли резервларни ишга сола олди. У юксак маҳорати туфайли ҳар бир операцияда вақтни тежайди, ишни нормативда кўзда тутилганидан икки баравар тез бажаради. Бундай иш мароми унга хизмат кўрсатиш зонасини икки баравар кўпайтириш, тўртта машинага хизмат қилишни ўз қўлига олиш имконини берди. Пешқадам меҳнатчининг машиналаридан йил бошидан буён 11 минг тоннадан кўпроқ биринчи сорт маҳсулот чиқди.

Корхонада Шоиранинг йигирмадан ортиқ издоши бор. Булар тажрибали тикувчилар, тўқувчилар бўлиб, улар ҳам беш йиллик учун юксак марраларни белгиладилар. Уларнинг кўпи беш йилликнинг биринчи йили сўнгги ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

(ЎзТАГ).

БОЛАЛАР ВА КАТТАЛАР УЧУН

Ўнинчи беш йилликда республикада меҳнаткашларнинг оммавий дам олиши учун бир қатор янги зоналар барпо этиш кўзда тутилган. «Узгипросельстрой» институтининг лойиҳаловчилари пионер лагери-профилакторийсининг типовой лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Ёзда лагерда 240 бола дам олади, йилнинг қолган қисмида эса катталар ҳордиқ чиқарадилар.

Хоналарда ҳамма қулайликлар яратилган. Лойиҳада хизмат, ётоқхона, овқатланиш корпуслари, медицина пункти, шифолаш бўлими бунёд этиш кўзда тутилган. Буларни қуришда типовой панеллардан фойдаланилади. Бу эса қурилиш муддатларини анча қисқартириш имконини беради.

(ЎзТАГ).

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ТАСС БАЁНОТИ

Жанубий Африка Республикасида Африка аҳолисининг тинч намойишлари ўққа тутилди. Бу намойишларнинг қатнашчилари апартеид ва ирқий камситишнинг тугатилишини талаб қилган эдилар. Иоганнесбург атрофидаги Соуэто шаҳрида ва жанубий Африканинг бошқа районларида 150 га яқин африкалик эркаклар, хотин-қизлар, болалар ўлдирилди ва 1000 дан ортиқ киши жароҳатланди. Ана шу ваҳшиёна ўч олишда қуролли полиция бўлинмалари, бронеавтомашиналар, армия вертолётлари қатнашди.

Соуэто фожиаси Африка аҳолисини ирқий камситиш, эзиш ва бостиришдан иборат ваҳшиёна сиёсат оқибатидир. Жанубий Африка ҳукумати бу сиёсатни қонунлаштириб, муттасил ўтказиб келмоқда.

Шу муносабат билан ТАСС қуйидагиларни билдириш ваколатини олган.

Жанубий Африкадаги ирқчилар мамлакатдаги Африка аҳолисига нисбатан ўтказиб келаётган апартеид сиёсати ва практикаси Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг уставида баён этилган мақсад ва принципларни сурбетларча бузишдир. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва бошқа халқаро ташкилотлар кўп марта қабул қилган қарорларида апартеид сиёсатини инсониятга қарши жиноят деб таърифладилар ҳамда Жанубий Африка халқининг апартеид ва ирқий камситишни тугатиш йўлидаги курашини қонуний кураш деб топдилар.

Аммо Жанубий Африка Республикасининг маъмурлари жаҳон жамоатчилигининг талабларига хилоф равишда халқаро ташкилотларнинг қарорларига, жумладан, БМТ Бош ассамблеяси XXX сессиясининг шу масала хусусидаги резолюцияларига сурбетларча риоя қилмай келмоқдалар. Улар ирқий жабр —зулмни кучайтирмоқдалар, оммавий репрессиялар йўлига ўтмоқдалар, кейинги воқеалар эса уларнинг африкаликларни ўлдириш йўлига ўтганликларини кўрсатади.

Халқаро органларнинг қарорларини назар-писанд қилмай, Жанубий Африка Республикасидаги режим билан ҳамкорлик қилишни давом эттираётган ва шу тариқа, бу режимни ваҳшиёна сиёсатни ўтказишга рағбатлантираётган империалистик доиралар ҳам Жанубий Африка ирқчиларининг ҳаракатлари учун жавобгардир.

Претория режимининг сиёсати жаҳондаги барча соф виждонли кишиларни ҳақли равишда қаттиқ ғазаблантирмоқда. Бу сиёсат Африкадаги озод бўлган мамлакатларнинг эркин, мустақил тараққиётини хавф остида қолдиради, халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлиги учун хатарли оқибатларни келтириб чиқаради.

Совет халқи жанубий Африка ирқчиларининг жиноий ҳаракатларидан қаттиқ ғазабланиб, норозилик билдирмоқда.

Совет Иттифоқи жиноий апартеид сиёсатини қатъий равишда ва изчиллик билан қоралаб келмоқда, жанубий Африка режимини яккалаб қўйиш ва байкот қилишга қаратилган самарали тадбирлар кўришни, БМТнинг, Африка бирлиги ташкилотининг ва бошқа халқаро ташкилотларнинг қарорларини бажаришни ёқлаб чиқмоқда. Бу ташкилотларнинг қарорлари апартеидни ва ҳар қандай ирқий камситишни тугатишни, африкалик кўпчиликка тинч ва эркин шароитда яшаш ҳуқуқи берилишини талаб қилади.

ТАДҚИҚОТЧИЛИК ИШТИЁҚИ

Тошкент маданият институтининг кутубхоначилик факультетида диплом иши сифатида олий ўқув юртида олган билимлар ҳақида якунловчи ҳисобот формасини танлаган битириб чиқувчилар сони ўтган йилдагига нисбатан уч баравар кўпайди. Дипломант студентлар кутубхона ишининг ташкил этилиши ,унинг методикаси, ижодкорлик, ёзувчилик иши масалаларини тадқиқ қилмоқдалар.

Институтни битириб чиқувчи Л. Шчербакованинг «Ўзбекистоннинг ёзувчи хотин-қизлари» деган мавзудаги диплом иши шоиралардан Нодира, Увайсий асарларини, Зулфиянинг бугунги кундаги поэзиясини, адабиётда ёшлар овози тобора дадил янграётганлигини акс эттирган. Дипломант Р. Гареееванинг тадқиқоти Ойбекнинг ижоди, унинг библиографиясига бағишланган.

Тематика хилма-хил бўлиб, у адабиётнинг ўтмиш ва ҳозирги адабиёт классиклари ва ҳозир совет ёзувчиларининг ўзбек тилига таржима қилинган асарларини, қардош адабиётларнинг ўзаро боғланишларини, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда кутубхоналарнинг ролини ва бошқа шу каби масалаларни ўз ичига олади. Диплом ёқлаш студентлар ўзларининг дастлабки илмий тадқиқотларига жиддий ёндошганликларини кўрсатди. Диплом ишларининг кўпига юқори баҳо берилди. (ЎзТАГ).

Калинин районидаги «Бўзсув» совхози уруғчилик билан шуғулланади. Бу ерда ҳар йили кўплаб сара сабзавот уруғлари тайёрланиб жойларга жўнатилади. Шу кунларда редиска ва пиёз гуллай бошлади. Суратда: бўлим бошқарувчиси К. Тиллаев ва бригада бошлиғи Л. Мирзаалимов ўртоқлар уруғлик пиёзни кўздан кечирмоқда.

Қ. Розиқов, (ЎзТАГ) фотоси.

ЗАМОН БИЛАН ҲАМНАФАС

Абу Райҳон Беруний номли Тошкент политехника институтининг фотолабораториясида ўргатиш ва дарс бериш масалаларига тааллуқли олтмишта диафильм суратга олинди. Бу фильмлар ўқиш жараёнини илмий ташкил этиш кафедрасининг буюртмасига биноан тайёрланди.

Кафедра илмий-тадқиқотларни координациялаш, бўлғуси мутахассислар тайёрлаш жараёнига янги методларни жорий этиш учун тузилган. Ёш коллектив ихтиёрида хилма-хил техника воситалари, электрон аппаратлар бор. Кафедра ҳузурида ташкил этилган фильмотекада бугунги кунда 500 га яқин ўқув кинофильми ва мингдан ошиқ диафильм бор. Бу фильмлардан бошқа олий ўқув юртлари ҳам фойдаланишаяпти.

(ЎзТАГ).

ДАМ ОЛИНГ, ШИФО ТОПИНГ

Ўлкамизда ёз фасли. Одатда ёз дам олиш, саёҳатларга чиқиш мавсуми ҳисобланади. Партия ва ҳукуматимиз совет кишилари кўнгилли ҳордиқ олишлари, бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқда. Кўплаб дам олиш манзилгоҳлари, туристик маршрутлар, шифохоналар меҳнаткашлар ихтиёрида.

Яқинда Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети курортлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари В. Г. Милишевич «Тошкент ҳақиқати» мухбирига меҳнаткашларнинг дам олишини ташкил қилишда амалга оширилаётган ишлар ҳақида сўзлаб берди.

— Республикамизда кейинги йилларда дам олишни уюштириш борасида бир мунча муваффақиятлар қўлга киритилди. Серқуёш Ўзбекистоннинг серманзара жойларида кўпгина дам олиш уйлари, пансионатлар, кичкинтойлар учун лагерь ва шифохоналар очилди. Ҳордиқ чиқариш учун яратиб берилаётган мана шу барча қулай шарт-шароитлар Коммунистик партия ва Совет ҳукумати кўрсатаётган ғамхўрлик самарасидир.

КПСС XXV съездида шифохона ва дам олиш уйларини янада яхшилаш, соғлиқни сақлаш муассасаларини кенгайтириш ҳақида алоҳида қайд этилган. Биз съезд қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб, янги-янги маршрутлар очаяпмиз, дам олиш манзилгоҳлари ташкил қиляпмиз.

Жумладан, шу кунларда Чимёнда минг ўринли санаторий қуриляпти. Орол денгизи соҳилида, Мўйноқда эса, тез орада 200 ўринли шифохона ишга тушади. Социал страхование фондидан меҳнаткашларнинг дам олиши ва соғломлаштириш ишлари учун 15 миллион 200 минг сўм ажратилди. Ана шу маблағ санаторийлар ва профилакторийлар ишини яхшилаш, мактаб ўқувчилари ва студентлар дам олишини кўнгилдагидек ўтказиш, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини турли дам олиш уйларига юбориш учун сарф этилади. Бу ўтган 1975 йилдагига нисбатан 10 процент кўпдир.

— Василий Григорьевич, Тошкент областида бу борада амалга оширилаётган ишлар ҳақида ҳам сўзлаб берсангиз!

— Пойтахт областида дам олишни ташкил қилиш борасида қатор тадбирлар кўрилди. Областнинг 130 мингдан зиёд меҳнаткашлари ва 110 мингдан ортиқ ўқувчилар дам олиш уйларида, пионер лагерларида, соғломлаштириш базаларида дам олади. Область бўйича социал страхование меҳнаткашлар дам олишига 6 миллион 498 минг сўм, болалар учун эса 2 миллион 487 минг сўм маблағ ажратди.

Кейинги йилларда дам олиш уйларини ободонлаштириш, кўкаламзорлаштиришга ҳам катта аҳамият берилмоқда. Бу борада айниқса «Октябрь 10 йиллиги», «Луначарское», «Ботаника» санаторийлари фаолияти диққатга сазовордир.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети касаба союзи министрликлар ва идораларнинг санаторий—курорт ишлари билан шуғулланувчи ходимлари билан яқиндан алоқа боғлаган. Айниқса, соғлиқни сақлаш министрлиги билан ҳамкорликда кўпгина тадбирлар белгиланмоқда. Чунончи, баҳорда республика касаба союзлари санаторий-курорт муассасалари ишини партия XXV съезди қарорлари асосида янада ривожлантириш ва такомиллаштириш тадбирлари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Бу йиғилишда 1976 йилнинг ёзги мавсумига дам олиш уйлари ва шифохоналарни съезд қарорлари асосида тайёрлаш тадбирлари белгилаб олинди.

—Кейинги пайтларда оила бўлиб дам олиш анча кенгайди. Область шифохоналарида ҳордиқ чиқаришнинг бу формаси қандай йўлга қўйилган!

— Албатта, оила бўлиб дам олишга чиқишнинг ўзига яраша гашти бор. Шуни ҳисобга олиб, курорт-санаторий муассасаларимиз зарур чораларни кўрмоқдалар. Бу йил «Октябрь 10 йиллиги», «Кумушкон» дам олиш уйларида ҳордиқ чиқаришнинг ана шундай формаси йўлга қўйилди. Ҳозир бу хушманзара манзилгоҳларда республикамиз ва мамлакатимизнинг кўпгина шаҳар ва районларидан келган оилалар мириқиб дам олмоқда. Қулай коттежлар, чодирлар улар ихтиёрида.

Бундан ташқари, кўпгина корхоналар ўзларининг дам олиш зоналарига эгадирлар. Мазкур дам олиш зоналарида ҳам ишчи ва хизматчилар оила бўлиб ҳордиқ чиқарадилар.

Ўрни келганда ҳозир қандай корхона ва ташкилотлар дам олиш зонаси ташкил қилаётганларини ҳам айтиб ўтиш керак.

Область территориясида «Союзхлопкомаш» институти 100 ўринли, Тошкент Давлат университети ва Тошкент политехника институти коллективлари 150, «Алмаликсвинецстрой» 100 ўринли, «Малика» трикотаж фирмаси эса 400 ўринли дам олиш уйлари ва шифохоналар қурмоқдалар. Тез орада улар фойдаланишга топширилади.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

РИМ. Бу ерда Италия парламенти депутатлар палатасига ўтказилган сайловнинг узил-кесил натижалари эълон қилинди. Бу натижалар Италия Компартияси эришган муваффақиятлардан далолат беради.

Маълумотларга мувофиқ Италия Компартияси 12.620 минг овоз олган, Бу 1972 йилда ўтказилган парламент сайловидаги 27,1 процент ўрнига 34,4 процентни ташкил этади. Энди Италия Компартияси депутатлар палатасида 227 ўринга ёки аввалги чақириқ парламентдаги ўринлардан 48 та кўп ўринга эга бўлади.

Италия социалистик партияси тўрт ўринни бой бериб, палатада 57 мандат олди. Италиядаги етакчи буржуа партияси — христиан демократик партия ўз позицияларини сақлаб қолди. Бу партия палатада 263 депутатлик мандатига ёки 1972 йилдагига нисбатан 3 та кам мандатга эга бўлди.

Италия социал ҳаракат-миллий ўнг кучлар неофашист партияси мағлубиятга учради. Бу партия депутатлар палатасида 21 ўринни қўлдан бой берди.

БУДАПЕШТ. Венгрия социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Кадар ВСИП Марказий Комитетининг таклифига биноан ВХРда меҳмон бўлиб турган Швеция сўл коммунистлар партиясининг раиси Л. Вернерни қабул қилди.

Самимий ўртоқлик вазиятида ўтган суҳбат чоғида ҳар икки партиядаги аҳвол, уларнинг фаолияти тўғрисида фикрлашиб олинди. Халқаро коммунистик ҳаракатга доир, шунингдек Европа коммунистик ва ишчи партиялари конференциясига тайёргарлик масалалари кўриб чиқилди.

(ТАСС, 23 июнь).

ЧИЛИ ВАТАНПАРВАРЛАРИ ОЗОД ҚИЛИНСИН!

ГАВАНА, 23 июнь. (ТАСС). Чилининг оташин ватанпарвари, Чили Компартиясининг Бош секретари Луис Корвалан Пиночет фашист хунтаси зиндонларида минг кунни ўтказди. Турмадаги оғир шароитлар бу жасур революционернинг иродасини бука олмади. Луис Корвалан Чили коммунистларининг раҳбари эди ва шундай бўлиб қолади, реакцион режимга қарши фидокорона курашишда уларга намуна бўлиб хизмат қилади. Гаванада бўлиб ўтган матбуот конференциясида Чили Компартияси Марказий Комитети сиёсий комиссиясининг аъзоси Родриго Рохас ана шундай деди.

У айтдики, хунтанинг Л. Корваланни суд қилиш йўлидаги ҳамма уринишлари тўла барбод бўлди.

Матбуот конференциясида Чили халқининг фашистларга қарши кураши билан бирдамлик комитетининг баёноти ўқиб эшиттирилди. Бу ҳужжатда хунтанинг Чили ватанпарварлари бошига солаётган янгидан-янги террор ва репрессиялар ҳақида ташвиш билан гапирилади.

Чили халқининг фашистларга қарши кураши билан бирдамлик комитети жаҳон жамоатчилигини хунтани Чилидаги террорни тўхтатишга, барча сиёсий маҳбусларни дарҳол озод қилишга мажбур этишга даъват қилади.

ЖИПСЛАШИШГА ДАЪВАТ

ЛИМА, 24 июнь, (ТАСС). Саноат жамоаларининг миллий конфедерацияси барча тараққийпарвар кучларга мурожаат қилиб, Перу халқининг революцион ғалабаларини ҳимоя қилишга даъват этди. Бу оммавий ташкилот мамлакатдаги хусусий корхоналарнинг неча ўнг минглаб ишчиларини бирлаштиради.

Конфедерация тарқатган баёнотда контрреволюцион унсурларнинг туб социал-иқтисодий ўзгаришларга ҳужум қилиш мақсадини кўзда тутган навбатдаги кампанияси кескин қораланади. Ана шу контрреволюцион унсурлар аввалги ҳукмрон мавқеларини қайтадан эгаллаш ва мамлакатни яна халқаро империализмнинг мустамлакасига айлантириш мақсадида ҳукуматнинг позицияларига путур етказишга уринмоқдалар.

Конфедерация йирик корхона эгаларининг ташкилоти бўлмиш саноатчилар миллий жамиятини кескин танқид қилади. Бу жамият мамлакатнинг ва бутун халқнинг манфаатларини кўзлаб ҳукумат томонидан амалга оширилаётган прогрессив ўзгаришларга қарши чиқмоқда. Баёнотнинг охирида таъкидлаб ўтилганидек, Перу меҳнаткашлари ва барча ватанпарвар кучлар революция ғалабаларини ҳимоя қилмоқ учун ўз сафларини жипслаштиришлари керак.

ЎНГ КУЧЛАРНИНГ ИҒВОГАРЛИК ҲУРУЖЛАРИ

БАЙРУТ, 23 июнь. (ТАСС). Ўтган кечаси ва бугун кундузи Ливан пойтахтининг жануби-шарқий чеккасида бир томондан миллий-ватанпарвар кучлар ва Фаластин қаршилик кўрсатиш ҳаракати билан иккинчи томондан ўнг партияларнинг қуролли қисмлари ўртасида шиддатли жанглар бўлди. Ўнг кучлар Фаластин қочоқларининг Жиср ал-Баша, Телл-Заатар ва Набаа лагерларини ваҳшиёна ўққа тутдилар ҳамда танклар ёрдами билан шу лагерларни ишғол қилиш учун бир неча бор уриниб кўрдилар. Телл-Заатар районининг ўзидагина 150 дан ортиқ киши ўлдирилди ва ярадор қилинди.

Байрутнинг шарқ томонидаги тоғли районларида ўнг партияларнинг отрядлари билан миллий ватанпарвар кучлар ўртасида катта тўқнашувлар бўлди.

Ливаннинг янги сайланган президенти И. Саркис мамлакатдаги уруш ҳаракатларини тўхтатиш учун уриниб кўрмоқда. Аммо ўнг партияларнинг ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битимларга риоя қилишни истамаётганлиги унинг ҳамма тадбирларини чиппакка чиқармоқда.

Араб мамлакатлараро хавфсизлик кучларининг бир қисми араб мамлакатлари иттифоқи кенгашининг қарорига мувофиқ Ливанга келган эди. Ливия ва Сурия армияларининг бўлинмаларидан иборат бу қисм ҳозирги вақтда Байрут халқаро аэропорти районидаги позицияларни ва Сайда шаҳрига олиб борадиган йўлларни ишғол қилиб турибди.

Байрут аэропорти районидаги позицияларни эгаллаб турган Сурия қўшинларининг биринчи бўлинмалари кеча Ливандан Дамашққа қайтиб келди. Сурия қўшинларини аста-секин олиб чиқиб кетиш ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битимда кўзда тутилган. Бу битим Ливия Бош министри А. Желлуд воситачилигида яқинда Дамашқда тузилган эди. Байрут аэропортининг маъмурияти бу аэропорт яқин орада ўз ишини тиклай олади, деб фараз қилмоқда.

ҚОҲИРА, 23 июнь. (ТАСС). Бугун бу ерда араб мамлакатлари иттифоқи кенгашининг сессияси ўз ишини бошлади. Бу сессия, Фаластин озодлик ташкилотининг талаби билан чақирилди. Сессия, жумладан, араб мамлакатлари иттифоқи кенгаши аввалги фавқулодда сессиясининг араб мамлакатлараро хавфсизлик кучлари қисмларини тузиб, Ливанга юбориш ҳақидаги қарорларининг бажарилишини пайсалга солиш сабабларини муҳокама қилади.

ҲАМКОРЛИКДА

Сўнгги йиллар ичида партия ва ҳукуматимиз аҳолига савдо хизмати кўрсатишни янада яхшилаш, муомала маданиятини ошириш борасида қатор тадбирлар белгилади. Айниқса КПСС XXV съезди қарорлари бу жиҳатдан диққатга сазовордир. Истиқбол режаларини ифодаловчи ана шу ҳужжатда савдога прогрессив усулларни тобора кўпроқ жорий этиш, харидорлар вақтини тежаш, товарлар ва озиқ-овқат маҳсулотлари турларини ошириб бориш масалаларига алоҳида аҳамият бериш кераклиги таъкидлаб ўтилди.

Биз ўз ишимизни худди шу кўрсатмалар асосида ташкил этиб анча юксак натижаларга эришмоқдамиз. Магазин коллективи харидорлар билан тез-тез «эҳтиёж ва хизмат» мавзуида суҳбатлар ўтказиб туради. Ана шундай суҳбатлардан бирида харидорлар магазинда ўз-ўзига хизмат кўрсатиш бўлимини ташкил этиш тўғрисида таклиф киритдилар. Уларнинг бу талаби қондирилгач ҳар ойда ўтган йилдагига нисбатан товар обороти 18—20 минг сўмга кўпайди.

Магазинда гастрономия, сут ,гўшт, сабзавот бўлимлари сингари мустақил равишда узум, помидор ва бошқа маҳсулотлар шарбатларини сотадиган бўлим ҳам очдик. Бундан харидорлар беҳад миннатдор бўлишди. Улар ўз фикрларини мулоҳазалар дафтарига қайд этиб, коллективга мамнунлик изҳор этишди.

Маълумки савдо маданиятини ошириш кадрлар хизматига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Бизнинг кичкинагина коллективимизда хизмат қилаётган 32 нафар ходимнинг ҳаммаси ўзаро ва харидорлар билан ширин муомилада бўлишга, малакасини ошириш, билимига билим қўшишига интилади. Ҳозирги пайтда ўз-ўзига хизмат кўрсатиш бўлимида ишлаб келаётган Аловуддин Асомиддинов ёш шогирдлар тайёрлашда анча тажриба орттирганлардан. Босит Юсупов, Содиқ Топилов сингари ходимлар ҳам анчагина ёшларни шогирдлик йўли билан тарбиялаб хизматга тайёрладилар. Уларнинг таълимини олган Люба Туртигина Альфира Бардекова сингари ишда актив ёшлар харидорларнинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Коллективимиз орасида социалистик мусобақа йўлга қўйилган. Мусобақа туфайли ҳар бир бўлим ойлик ва квартал планларини ортиги билан адо этмоқда. Натижада биз биринчи квартал планини ошириб адо этдик ва шаҳар савдо бўлимининг фахрий ёрлиғини қўлга киритдик. Пландаги 520 минг сўм ўрнига 541 минг сўмлик хизмат кўрсатилди. Иккинчи квартал плани ҳам бажарилиш арафасида турибди. Коллективимиз орасида коммунистик меҳнат зарбдорлари ҳам анчагина. Улардан айримлари эса бу йил ана шу номни қўлга киритиш учун курашмоқдалар.

Биз ҳар куни ўтадиган беш минутлик йиғилишларимизда аҳолидан тушган талаблар, таклифлар ва эҳтиёжларни ўрганамиз. Савдо маданиятини ошириш учун нималар қилиш кераклиги тўғрисида суҳбатлашиб оламиз. Харидорлар билан ҳамкорликда иш олиб бораётганлигимиз натижасида улар томонидан эътирозлар бўлмаяпти.

Шу йилнинг охиригача ўз-ўзига хизмат кўрсатишга тўла ўтиш ниятидамиз. Бу биз учун катта иқтисодий самара беради. Масалан, шу кунгача ўз-ўзига хизмат кўрсатишга ўтганлигимиз туфайли 8 савдо ходими штати қисқарди, товар обороти эса ошди. Коллективимиз бундан кейин ҳам меҳнаткашларга савдо хизмати кўрсатиш маданиятини янада юксалтириш учун зарур бўлган барча тадбирларни амалга ошираверади ва бу йил аҳолига 1 миллион 700 минг сўмликдан зиёд хизмат кўрсатишдек бурчимизни шараф билан адо этади.

Ш. ИБРАГИМОВ,
Куйбишев район озиқ-овқат савдосига қарашли 26-магазин директори.

Бу 60 метрлик дирижабль Германия Федератив Республикасида қурилган. Африкада синовдан ўтаётган бу ҳаво транспорти мамлакатнинг бир қатор қатнови қийин бўлган районларида қўл келмоқда. Бу жойларда дирижабль транспорт проблемасини ҳал этишда яқиндан ёрдам бермоқда.

АП-ТАСС телефотоси.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

ТАТАРИСТОН АССР. Қозон маданият саройи ҳузуридаги халқ рақс театри довруғи автоном республикада кенг тарқалган. Коллективда 150 рақс устаси бор. Улар репертуарида СССР халқларининг турли рақслари ўрин олган. Суратда: коллектив аъзолари ўз репертуаридаги миллий рақслардан бирини ижро этишмоқда.

В. ЕГОРОВ ва Е. ЛОГВИНОВ фотолари. ТАСС фотохроникаси.

МОСКВАДА таниқли давлат ва партия арбоби Н. К. Крупская хотирасига бағишлаб ёдгорлик очилди. Ёдгорлик муаллифлари ҳайкалтарош Е. Ф. Белашов ва А. М. Белошовлардир. Суратда: ёдгорликнинг кўриниши.

ҒОЛИБ ФИЛЬМЛАР

Киносеварларнинг Тошкент клуби фаолияти кенгайиб кетди. Ҳаваскор ижодкорлар томонидан талайгина қизиқарли фильмлар суратга олинди.

Клуб аъзолари тақдим этган фильмларнинг бир нечтаси республика конкурсида юқори баҳоланди. Коллектив равишда тайёрланган фильмлар кўпчиликнинг эътиборини ўзига тортди. «Онага мактуб», «Акс-садо» каби асарлар «Зангори экран» орқали намойиш қилинди.

ЯНА ЕР СИЛКИНДИ

23 июнь куни Тошкент вақти билан соат 15 дан 49 минуту 25 секунд ўтганда Газли районида яна ер силкингани қайд этилди. Тошкент сейсмик станциясининг маълумотига қараганда, эпицентрда ер қимирлашнинг кучи 5-6 балл бўлган. (ЎзТАГ).

Бизнинг ахборот

МЕТАЛЛУРГЛАР БОҒИ

Металлурглар шаҳри Олмалиқдаги иккита маданият ва истироҳат боғи ҳар доим дам олувчилар билан гавжум. Боғда турли кечалар, қизиқарли учрашувлар, бадиий ҳаваскорларнинг чиқишлари тез-тез бўлиб турмоқда.

Яқинда Маяковский номли маданият ва истироҳат боғида оилавий дам олиш кечаси бўлиб ўтди. Бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг қатнашчилари, республика область кўригида ғолиб чиққан ҳаваскорлар кечада катта концерт қўйиб бердилар. Сўнг халқ сайллари бошланди.

САНЪАТКОРЛАР ДАЛАЛАРДА

Муқимий номли музика ва комедия театрининг бир группа артистлари Бек[illegible] шаҳар меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатиб қайтишди. Театр санъаткорлари гастрол давомида дала меҳнаткашларини — ажойиб қўшиқлари билан дилларни хушнуд этишди. Турли спектакллардан парчалар кўрсатишди.

Қозоғистонлик хонанда ва раққосалар ҳам областимизнинг колхоз ва совхозларида меҳмон бўлишди. Жамбул номли музикали драма театри коллективи қўйиб берган спектаклларни пахтакорлар ва чорвадорлар завқ билан томоша қилдилар.

Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхозда эса яқинда ўзбек мақомчилари ансамбли ташкил этилди. Унга телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети мақомчилар ансамблининг солисти Очилхон Отахонов раҳбарлик қилмоқда.

— Ансамблимиз ҳали ёш, — дейди О. Отахонов. 20 ҳаваскор унга аъзодир. Ҳозир мақом қўшиқларини ижро этиб, кўпроқ машқ қилмоқдамиз. Яқин кунлар ичида колхоз территориясидаги дала шийпонларида ва турли тантанали кечаларда санъатимизни намойиш эта бошлаймиз.

Мақомчилар ансамбли состави янада кўпаяди. Хушовоз колхозчилардан кўпроқ жалб этилади.

ИСМ ҲАМ ҲУСН

Халқимиз маданий ҳамда маънавий бойликларининг ажойиб дурдоналаридан бири тилимиздаги кўпсонли исмлардир. Ҳар бир халқнинг кўҳна тарихи бўлганидек, исмларнинг ҳам турли даврларда, турли-туман шароитлар туфайли вужудга келган ва ривожланган қизиқарли тарихи бордир.

Ҳар бир даврнинг ўзига хос исм бериш одатлари, ўшанга мос равишда исмлар йиғиндиси бўлган, ҳар бир даврнинг болани номлаш одатлари — ўша давр талабларини, интилиш ва орзуларини, шунингдек фалсафий ва диний қарашларини ўзида ифода этган. Чунончи ибтидоий жамоа ва уруғчилик даврларида берилган исмларда мардлик, қаҳрамонлик, абжирлик тушунчалари, турли тотемистик (илоҳийлаштирилган) тасаввурлар ўз ифодасини топган.

Ҳар қайси тарихий давр ўзининг моддий ҳамда маънавий эҳтиёжлари, талабларига кўра болани номлаш одатларига ҳам таъсир кўрсатган. Унга ўзгартиришлар киритган, ўз қарашларига мос равишда исм бериш қоидаларини яратган ва унга амал қилишни талаб этган.

Араблар Ўрта Осиё ерларини босиб олганга қадар бу ерда яшовчи халқларнинг болани номлаш одатлари ва исмларида кўпроқ ботирлик, жасурлик символи бўлган тушунчалар ифодаланган. Чақалоқнинг ҳаёти, соғлиги, улғайишини орзу қилиш билан алоқадор тасаввурларни ифодаловчи сўзлар исм сифатида танланган. Шунингдек гўзаллик, ўктамлик, чеварлик билан боғлиқ бўлган эстетик қарашлар, хўжалик ва чорвачиликнинг, моддий турмушнинг кўп қиррали томонларини ифода этувчи тушунчалар ҳам исм қўйишда ўз таъсирини ўтказган. Мана шундай исмларнинг бир қисми ўзбек атоқли отлари орасида ҳозир ҳам сақланиб қолган: Эшбўл, Уйтўл, Туртой, Улғай, Унсун, Турсун, Эрдон, Тиркаш, Эргаш, Толмас, Тотлиқ, Тошбек, Тоштемир, Эрбўл, Ўлмас, Тўхта, Тўхтамиш, Тилов, Қувондиқ, Суюн, Ойгул, Йўлбарс, Арслон, Қоплон, Илаш, Улуғжон, Ўсарбой, Қанотбой, Юрсин, Юрсиной, Кумушой, Оппоқ, Ойюз, Қиличбой, Бургутбой, Лочин ва бошқалар.

Реакцион ислом динининг Ўрта Осиёда кенг тарқалиши ва сингиши бу ерда яшовчи халқлар маънавий ҳаётининг барча соҳаларида бўлгани каби уларнинг болани номлаш одатлари ҳамда традицияларига ҳам катта таъсир кўрсатди. Бундай таъсирнинг турли диний ақидалар, расм-русм ва бидъатлар билан алоқадор салбий кўринишлари ўзбек исмларида ҳам турлича намоён бўлди.

Болага исм бериш ҳозирда диний негиздан деярли узилган. Болага исм ҳозирда махсус давлат идораларида район, шаҳар — ЗАГСларида, қишлоқ советларида ота-онанинг ёки яқин қариндош-уруғларининг номни эркин, ихтиёрий равишда танлашига кўра қўйилади.

Ҳозирги ўзбек исмлари орасида диний руҳдаги ёки эскича бидъат ва расм-русмлар билан боғлиқ номларнинг анча камайганлиги аслида болага ном беришнинг янгича прогрессив усуллари натижасидир.

Совет воқелиги, янги замон кишисининг орзу ва умидлари, маданий-маънавий қарашлари, юксак эстетик ва этикавий диди янгича исмларни туғдирди. Ўзбекларда ўғил болаларни Ботир, Бахтиёр, Азиз, Анвар каби номлаш кенг тарқалди. Ҳозирги вақтда машҳур адиблар, олимларнинг номлари ва тахаллусига тақлид қилган ҳолда ном бериш кенг тарқалган: Алишер, Бобир, Улуғбек, Фурқат, Нодира, Зебинисо, Зулфия ва бошқалар. Ўғил ва қизларнинг номлари орасида бадиий адабиётнинг севимли қаҳрамонлари номига тақлид қилиш орқали туғилган исмларни ҳам учратиш мумкин. Авазхон, Ширин, Фарҳод, Баҳром, Лайли, Гули, Барчин, Рустам, Баҳром, Саида исмлари ана шундай номлардир.

Ҳозирги давр исм бериш анъаналарида кузатиладиган янгиликлардан бири ота-оналарнинг янгича, замонавий исмлар ижод этишга интилишдир. Бундай номларда совет кишисининг ғоявий идеаллари, улуғ орзулари, юксак эстетик диди ўз эркин ифодасини топган. Чунончи, Ёлқин, Учқун, Зафар, Қаҳрамон, Адиба, Шоира, Олима Илмия, Оқила, Санъат, Раиса, Севара, Эркина, Ҳаётхон, Бахтли, Бахтибор, Озода, Ҳилола, Нургул, Ақлжон, Ёркин ана шундай атоқли отлардир.

Халқимизнинг исм бериш ва танлаш анъаналарида анчагина яқинлик ва илғор томонлар бўлсада, бу соҳада ҳали бир қатор нуқсонларнинг мавжудлигини қайд этиш лозим бўлади. Аввало, чақалоқни номлаш процессини ташкил этиш республикамизнинг барча ЗАГС бюролари ва қишлоқ Советларида бир хилда, янгичасига ташкил этилган эмас. Болага исм танлаш ишига кўпгина ота-оналар, шунингдек ЗАГС ходимлари бефарқ қарашади.

Исм беришнинг янгича усулларини ва замонавий исмларни тарғиб этишда ҳали матбуот, радио ва телевидение ходимлари анчагина ишлар қилиши лозимга ўхшайди.

Республика давлат органлари ходимлари ота-оналарга чақалоққа муносиб ном танлашда кўмаклашишлари лозим. Бу учун ЗАГС идораларини ўзбек исмларининг этнографик, лингвистик хусусиятларини, исм ва фамилияларнинг ўзбекча ҳамда русча ёзилиши қоидаларини илмий изоҳлаб тушунтириб берувчи қўлланмалар, справочник-луғатлар билан таъминлаш жуда зарур. Кўп ҳолларда ЗАГС идораларида афсуски етарли саводхон бўлмаган шахслар ишлашади ва улар чақалоқларнинг исм ва фамилиясини шунингдек отчествосини «Туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома»га тўғри ёзиб бера олмайдилар. Бизнингча, ЗАГС ходимлари бошқа хил маълумот ва малакалар билан бир қаторда ўзбек исмларининг ўзига хос қонуниятлари, уларнинг ўзбекча ва русча имловий томонлари масаласини ҳам эгаллаган шахслар бўлмоғи лозим. Бунинг учун, фикримизча, ЗАГС ходимларининг бу соҳага алоқадор малакаларини оширишга ёрдам берувчи курсларни ташкил этиш йўлларини ўйлаб кўриш керак.

Исм қўйиш ва исм танлаш маданияти ҳақида гап борар экан, камчиликлардан кўз юмиб бўлмайди. Ҳозирги ўзбек исмлари орасида мазмунан хунук, шаклан ноқулай номларни учраб туришини қайд этиш ўринлидир. Ўғил болаларга: Ажинбой, Боймас, Арзон, Афандихон, Бандабой, Беғам, Девонақул, Жанжалбой, Итолмас, Ёмонбой сингари исмларнинг, қизларга эса Чирмашхон, Кўмачхон, Ҳилпин, Тунтун, Бўринисо, Сотқиной сингари номларнинг қўйилишини маъқуллаб бўлармикан? Исм танлашда баъзи ота-оналар ҳали ҳам ўғил ва қизларнинг номлари ўзига муносиб бўлишига етарли эътибор бермаётирлар. Натижада баъзи «ўғилбоп» исмлар қизларга, аксинча, баъзи «қизларбоп» исмлар ўғилларга бефарқ қўйилмоқда. Қизларни Азамат, Пўлат, Самадой, Тўлаган, Тўрахон, Умматой, Шоди, Ўроз, Қудрат, Ҳикмат деб номлаш (бунинг баъзи этнографик сабаблари бўлса ҳам) аксинча ўғил болаларни Бўстон, Жамолхон, Жаннат, Жонон, Муаззам, Муборак, Муяссар Гулшан, Райхон, Сабо, Чаман деб аташ ўринлимикан? Бу ҳақда ўйлаб кўришимиз керак.

Исмни тўғри танлашгина етмайди, балки чақалоққа берилган исмни ҳурматлаш, унга нисбатан тўғри муносабатда бўлиш ҳам лозим. Исмга тўғри муносабат, бошқача айтган номга муомила муносабати нималардан иборат? Аввало танланган исм тўғри ва тўлиқ талаффуз этилиши, шунингдек исм керакли ўринларда тўғри ёзилиши лозим бўлади.

Хуллас, болага исм бериш, бу анъананинг мазмунли ва ибратли, коммунистик жамият қурувчиларининг ижтимоий ва маънавий ҳаёти, эстетик ва этикавий дидига мос бўлиши ҳақида ўйлашимиз лозим. Бунда болага исм бериш усул ва жараёнларигина янгича бўлиб қолмасин, балки чақалоққа танланаётган исмнинг ҳам замонавий мазмунли, шаклан гўзал ва қулай бўлишига эътибор қилиш керак. Муҳими исм совет кишисининг юксак эстетик диди, идеал ва орзуларига мос бўлсин.

Э. БЕГМАТОВ,
филология фанлари кандидати.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

ЁШЛАР ЕВРОПА ЧЕМПИОНИ

Ўтган куни Москвада футбол бўйича ёшлар терма командалари ўртасида қитъа чемпионатига якун ясалди. Сўнгги финал учрашувида Совет Иттифоқи терма командаси футболчилари ўзларининг венгриялик тенгдошлари устидан 2:1 ҳисобида ғалаба қилиб, юксак унвонни қўлга киритдилар.

Маълумки Венгрияда бўлган биринчи финал учрашувида дуранг натижа қайт этилганди. Ўшанда ўйин тугашига бир неча минут қолганда Киев динамочиси Слободян ҳисобни тенглаштиришга муваффақ бўлган эди.

Совет футболчилари иккинчи матчда ҳам майдонга пахтакорчи Михаил Ан бошчилигида тушдилар. Команда раҳбарлари бу гал Фёдоровни ўйинга қўйдилар. Ҳамшаҳримиз ўзига билдирилган ишончни шараф билан оқлади. Стадионни тўлдириб ўтирган минглаб футбол мухлислари ёш ҳужумчимизнинг чиройли комбинацияларидан ҳаяжонга келдилар. 21 минутда Фёдоров ўз жарима майдонида тўпни олиб қўйиб ажойиб рейд уюштирди ва бир ўзи бир неча ҳимоячи ва дарвозабонни алдаб ўтиб, дарвозани аниқ мўлжалга олди. Иккинчи тўп ҳам унинг ёрдамида киритилди. Ан ва Фёдоров бошлаган кескин комбинацияни Гуцаев маҳорат билан якунлади. Меҳмонлар бу икки тўпга битта тўп билан жавоб бердилар. Ягона тўп автори Венгрия футбол мутахассислари катта умид боғлаётган ҳужумчи Мадьярдир.

МУТЛОҚ ҒОЛИБЛИК УЧУН

Яқингинада Андижон областининг Ленинск шаҳрида фарғонача кураш бўйича «Ўзбекистон физкультурачиси»— «Физкультурник Узбекистана» газеталари соврини учун республика мутлақ чемпионати ўтказилган эди. Кеча Бухоро шаҳридаги «Спартак» стадионида яна бир шундай мусобақага старт берилди. Бу гал мусобақа қатнашчилари Бухорача кураш бўйича газета совринлари учун баҳс юритадилар.

ЯНГИ СПОРТ МАСТЕРЛАРИ

Бутуниттифоқ Ягона спорт классификацияси талаб ва нормаларини бажарганликлари учун Тошкент шаҳри ва пойтахт областининг бир группа спортчилари «СССР спорт мастери» деган юксак унвонга сазовор бўлдилар. Булар тошкентликлардан камон отувчилар Г. Збиковская ва Н. Чекос, гимнастикачи Т. Осипова ҳамда область вакилларидан катта қайиқ ҳайдовчилар С. Березовский, Ю. Комуржиев, С. Манжиковлардир.

Ёзнинг иссиқ кунларида, кўлда қайиқда сайр этишни ўзгача гашти бор. А. Абалян фотоэтюди.

ГАНЧНИ КУЙЛАТГАН КИШИ

Дарҳақиқат, Ўзбекистон ССР халқ рассоми Мирмаҳмуд Усмонов яратган асарларни кўздан кечирар экансиз, ганчдаги саноқсиз нозик нақшлар куйлаётгандек туюлади. Ана шу даражага етишгунча санъаткор узоқ ва машаққатли ижодий йўлни босиб ўтди...

Ганчкорлик Мирмаҳмуд акага—ота касб. Отаси Усмон Икромов ҳам ўз вақтида эл эъзозлаган усталардан эди. Ҳозирги кунда хилма-хил асарлар яратиб эътибор қозонаётган М. Усмонов ота йўлидан бориб, унинг васиятларини амалга оширмоқда. Шуниси диққатга сазоворки, у ўз билим ва тажрибасини бир эмас юзлаб ёшларга мерос қилиб қолдирмоқда. Улар устозининг севимли шогирдларидир.

Ганчга нақш ўйиш санъати 60-йилларнинг охирида қайта тикланди. Ҳозирги пайтда у кенг оммавийлашмоқда Янги-янги ганчкор усталар етишиб чиқмоқда. Ёш авлод уста Мирмаҳмуд Усмонов бошчилигида кўпгина етук, яхлит асарлар яратишди. Республика комсомоли Марказий Комитети биноси, Ҳамза номли академик драма театри, Навоий номли адабиёт музейи, Ленин бульваридаги архитектура комплекси ҳозир кўплаб тошкентликлар ва меҳмонларнинг олқишини олмоқда. Ана шу биноларнинг ҳар бири замонавий ганчкорлик санъатининг ўзига хос кўрки бўлиб қолади.

— Мирмаҳмуд ака, асарларингиз орасида энг қимматлиси қайси бири?—сўраймиз устадан. У узоқ ўйлаб ўтирмай, В. И. Ленин марказий музейининг Тошкент филиали интерьеридаги «Гуллаётган Ўзбекистон» панносини тилга олади.

Чиндан ҳам устанинг бу асари ҳар тарафлама етук. 300 квадрат метрдан зиёд майдонли девор бутунлай орнаментал нақш билан қопланган. Моҳир ганчкор ўзининг 25 шогирди ва ҳамкасблари билан яратган панно гиламдек кўзни олади. У ўзбек халқ декоратив ижоди ва автор шахсий орнаменталь услубининг ёрқин намунасидир.

Ўзбек архитектурасида нақшкорликка эътибор яна кучаймоқда. Уста Мирмаҳмуд Усмонов ҳам бу борада кўпгина ишларни амалга оширди. Уни гоҳ уйидаги устахонасида, гоҳ Ўзбекистон ССР бадиий фондининг керамика заводи студиясида учратиш мумкин. Кекса санъаткор доимо изланишда. Унинг ишлари фақат республикамизда эмас, мамлакатимиздаги кўплаб шаҳарлардаги биноларни ҳам безаб турибди.

1975 йилги СССР Давлат мукофоти лауреатлари рўйхатида М. Усмоновнинг номини ҳам учратиш мумкин. У бир қатор меъморлар билан биргаликда Тошкент шаҳри марказини архитектура жиҳатидан безашда қатнашганлиги учун, шундай мукофотга сазовор бўлди. Бу мукофот, унинг узоқ йиллик машаққатли ижод йўлига берилган баҳодир.

О. АПУХТИН.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

29, 30 ИЮНЬ КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА
М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
УЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ
РАЪНО НИЗОМОВА
Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар: ҚУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ, ШАРИФ СУЛТОНОВ;
Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати КАРИМА УЗОҚОВА;
Солистлар: ШЕРАЛИ ЖУРАЕВ, ХАДИЧА АЛИМАРДОНОВА, ОЙХОН ЁҚУБОВА, ФОТИМА БАРАТОВА, ГУЛЧЕҲРА ИСМОИЛОВА, ШЕРҚУЗИ ҒОЗИЕВ, (интермедия), АБДУФАТТОҲ САИДОВ (интермедия), САТТОР ИСЛОМОВ (оригинал жанр), ЗУҲРА ҒОЗИЕВА, ОТАЖОН РАЖАБОВ, НОДИРА АҲМЕДОВА.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
Музика раҳбари — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист САЛОҲИДДИН ТУХТАСИНОВ.
Программани ҲАНИФА ОРТИҚБОЕВА олиб боради.
Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

ДАВЛАТ ЦИРКЛАРИНИНГ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИ
номерлар, аттракционлар ва программалар тайёрлаш бўйича
БУТУНИТТИФОҚ ДИРЕКЦИЯСИНИНГ СТАЖЕРЛАР ГРУППАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурсга асосан Совет Армиясида мажбурий ҳарбий хизматни ўтаб қайтган 25 ёшгача бўлган йигитлар; 16 ёшдан 22 ёшгача бўлган қизлар таклиф қилинади.
Конкурс иштирокчилари яхши ташқи қиёфага ва бирмунча спорт ёки цирк тайёргарлигидан ўтган, ўрта маълумотли, доимий пропискага ва яшаш жойига эга бўлишлари шарт.
Конкурсдан муваффақиятли ўтган абитуриентлар танлаган ихтисос бўйича таълим олиш учун Москва шаҳрига командировка қилинадилар.
ШУНИНГДЕК,
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ
«ХОН-ГИРЕЙ» КОЛЛЕКТИВИНИНГ
БАЛЕТ АРТИСТЛАРИ
вакант вазифаларига
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Конкурсда 20 ёшгача бўлган қизлар иштирок этишлари мумкин.
Конкурсдан ўтганлар «СОЮЗГОСЦИРК» системасида ишлайдилар.
КОНКУРС МУДДАТИ — 24 ИЮЛГАЧА.
Справкалар олиш учун Тошкент Давлат циркининг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

9-ПОЛИГРАФЧИЛАР ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1976—1977 ўқув йили учун
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
БИЛИМ ЮРТИ ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ЛИНОТИПИСТ, ҲАРФ ТЕРУВЧИ, ПЕЧАТНИК ВА МУҚОВАЧИЛАР ТАЙЕРЛАЙДИ.
БИЛИМ ЮРТИГА 15—16 ЁШДАГИ 8-СИНФНИ ТАМОМЛАГАН ЎҒИЛ ВА ҚИЗ-БОЛАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Билим юртини тамом қилганлар тўлиқ ўрта маълумот ва ҳунар олганликлари ҳақида диплом оладилар.
БИЛИМ ЮРТИНИ ИМТИЁЗЛИ ДИПЛОМ БИЛАН ТАМОМЛАГАНЛАР МОСКВА ВА ЛЬВОВ ПОЛИГРАФИЯ ИНСТИТУТЛАРИГА УҚИШГА ЮБОРИЛАДИ.
Уқиш муддати узлуксиз меҳнат стажига киради.
МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.
Билим юртига қабул қилинганлар бепул кийим-бош, уч маҳал овқат ёки 30 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар.
ЗАРУРИЙ ҲОЛЛАРДА ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИН ҚИЛИНАДИЛАР.
Уқиш— 1 сентябрдан бошланади.
Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Чилонзор район, Нурхон кўчаси, 21-уй. (Телефонлар: 77-10-56, 77-10-33 (6, 7, 9, 11, 13, 16-троллейбуслар ва 2, 3, 6, 24, 33, 34, 50, 54 ва 131-автобусларнинг «Волгоград» бекати).

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ 1-А «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00— Янгиликлар. 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Бадиий ўқиш конкурси. 11.15— **Қизил ва қора** (2-серия). 12.20 — Концерт. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.10 —Рус тили. 16.55 —Москва ва москваликлар. 17.25 — **Тоғ кўлининг сири** (бадиий фильм). 18.30 —Маҳорат ва изланиш. 19.00 —Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.40 — Фильм-концерт. 20.10— Адабий суҳбатлар. 20.55— **Қизил ва қора** (3-серия). 22.00— **«Вақт».** 22.30 — Артлото. 23.30 — Спорт фильмлари.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30— Кинофильмлар. 12.40 — Қувноқ пионер ёзи. 13.10 — **Ғалати гаров** (бадиий фильм). 14.25— «Светофор». 18.25 — Программа. 18.30— Мультфильм. 18.45 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.15 — Ўзбекистоннинг катта химияси. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Концерт. 20.40 — «Ноз-неъмат бунёдкори». 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — **Майна Ҳасанова** (спектакль). 23.20 — Уч қитъа киноҳужжатчилари.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Тошкент. 19.05 — Кинофильм. 19.20 — Абитуриентлар учун. Математика. 20.20 —Тошкент янгиликлари. 20.35 — Абитуриентлар учун. Физика.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Мувофиқ шамол — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 19, 21), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Катта пойга — «ЧАЙКА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21), «ВОСТОК» (10, 13, 16, 18.30, 21), «МОСКВА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21), «НУКУС» (11, 13.30, 16, 18.30, 21), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Эҳтиёт бўл, Зузу!— «ДРУЖБА» (12, 14.30, 17, 20.00).

Очкўзликка қарши маккорлик — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11, 13.30, 16, 18, 21).

Сенсиз кечган ҳаёт — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Оқ тиш; Оқ тишнинг қайтиши — «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 13, 16, 17, 20).

ЁЗГИ БИНОДА

Катта пойга — «ФЕСТИВАЛЬ» (21.00).

Мувофиқ шамол — «ХИВА» (20.30, 22.30).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти коллективи институт илмий ходими В. Мусаевга отаси

Шукур
ИНОҒОМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р—02497. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока», кўчаси № 26. Индекс 64633. В—2586.